

Dreptatea

PERIODIC AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC CREȘTIN DEMOCRAT

Strategia de preaderare la Uniunea Europeană (U.E.)

Toate partidele politice parlamentare prezente la Cotroceni în ziua de 8 februarie a.c. și-au exprimat adeziunea la integrarea țării noastre în Uniunea Europeană, drept care și-a desemnat câte 2-3 reprezentanți pentru a contribui la elaborarea unei strategii de preaderare. Coordonatorul acestor eforturi este dl. academician Postolache. La 15 iunie a.c. a avut loc o ședință de lucru la Snagov, unde au fost analizate și aprobată materialele propuse de Comisia Postolache, întărită cu specialiști din instituțiile de cercetare economică, Academia Română, partide politice etc. În final, pe baza acestor studii urmăză să se facă demersuri urgente pentru primirea țării noastre în mult răvnitul lor.

S-a încheiat în condiții de armonie cvasigenerală prima fază: aceea a studiului, a unor direcții și obiective propuse dar și prematură orice exaltare optimistă. Greul abia acum începe. Adeziunea la U.E. presupune o schimbare de mentalitate din partea guvernantilor, acord deplin între declarații și fapte. Nu e suficient ca Parlamentul să promoveze legi noi (și slavă Domnului, numărul celor elaborate în perioada postdecembristă se ridică la câteva sute), ci este absolut obligatoriu să urmăreasă, alături de celelalte instituții ale statului, corecta lor aplicare. Un politolog elvețian punea accentul pe democrația administrativă, adică pe modul în care începând de la o modestă primărie de comună până la un director de minister, funcționarii respectă drepturile cetățenilor, drepturile petiționarilor, adică se consideră în serviciul lor. E ceea ce s-ar putea numi democrația de fiecare zi, democrația aplicată. La noi să moștenim în perioada dictatorială tonul răstărit, rezultat din conștiința de stăpân feudal pe o porțiune din administrația statului, ton ce poate fi inducăt adeseori doar prin aşa numite „atenții“.

Pregătirea pentru preaderare presupune în afara unei legislații pe măsură, cunoașterea și respectarea unor directive comunitare, a unor acorduri complexe inter-țări, valorificarea produselor românești în condiții de concurență. Funcționarul obedient care așteaptă ordine de sus va trebui să facă loc unui adevărat reprezentant al intereselor românești - la nivelul partenerilor

străini. Opera de pregătire a oficialilor în toate domeniile și la toate esaloanele face parte din strategia de preaderare. Analizând strategia de preaderare pentru țările din Europa Centrală și de Est la reunirea partidelor creștin-democrate din Slovenia, dl. Wim van Welzen, vicepreședintele UECD, semnală riscul "menținării oficialilor" aflați în posturi cheie deoarece ei sunt purtătorii unei vechi mentalități.

Esperabil pentru conduceră din țara noastră să aflu și concepția despre preaderare a celorlăți, cei din Uniunea Europeană. Dl. Wim Van Welzen (fost ministru de externe al Olandei), de pildă, recomandă largirea integrării pas cu pas și dintr-o perspectivă sectorială. Domeniile în care poate fi concepută cooperarea pas cu pas sunt: educația, energia, cercetarea, transporturile, iar pentru țările asociate: rețelele transeuropene, piața telecomunicațiilor, informația. Prioritar ar fi în sferă juridică proiectele comune pentru protecția mediului, lupta împotriva drogurilor, a crimelor transfrontaliere, în domeniul pieței interne eliminarea restricțiilor comerciale pe bază de reciprocitate, măsuri pentru libera circulație a capitalurilor, îmbunătățirea condițiilor în care companiile occidentale se pot instala în țările Europei Centrale și Estice după declinul "benzii roșii".

In domeniul politic de investiții Wim van Welzen enumerează trei condiții: asigurarea dreptului de penetrație pentru investitorii străini pe picior de egalitate cu cei autohtoni și instituirea unui mecanism pentru aplanarea diferențelor. Un rol important în apropierea țărilor din ECE (Europa Centrală și de Est) de UE revine programelor Phare și Taxis, care pot contribui la îmbunătățirea infrastructurilor și la creșterea economică din aceste țări și la cooperarea regională.

În orice caz cheia tuturor pașilor spre structurile europene este după părerea creștin-democratilor omul. Viteza de specializare a funcționarilor publici și a legislației trebuie să constituie o preocupare urgentă a tuturor formațiunilor politice. Strategia de preaderare nu poate omite acestea, reprezentate de democrația creștină.

Declarația PNȚCD la semnarea strategiei de preaderare la U.E.

In conformitate cu tradiția și programul său de deschidere spre orizonturi largi europene, PNȚCD și-a exprimat adeziunea la integrarea țării noastre în Uniunea Europeană și, în consecință, a desemnat trei reprezentanți pentru a contribui la elaborarea unei strategii de preaderare. Prima fază, aceea a prospectării unor direcții și obiective s-a încheiat, dar ar fi prematură orice exaltare optimistă. Greul abia acum începe! Adeziunea la UE presupune o schimbare de mentalitate din partea tuturor și, mai ales, a guvernantilor, presupune un acord deplin între declaranți și fapte.

In concepția creștin-democrată cheia tuturor pașilor spre structurile europene este omul. Pregătirea pentru preaderare presupune în afara unei legislații adecvate, cunoașterea și respectarea unor directive comunitare, a unor acorduri complexe inter-țări, valorificarea produselor românești în condiții de concurență etc. Funcționarul obedient care așteaptă ordine de sus va trebui să facă loc unui specialist la nivelul partenerilor străini. Deci după noi opera de pregătire a oficialităților în toate domeniile și în toate esaloanele face parte din strategia de preaderare. Constituind Departamente de Integrare Europeană și pregătind propriii specialiști, toate partidele democratice își vor aduce contribuția la prefigurarea noilor structuri.

Semnalul pe care îl dăm semnând acest document este acela de aliniere la politica intereselor majore ale țării. Dar intensificarea în comun a unor linii destinate să deschidă țării noastre portile UE nu implică aceleași răspunderi pentru Opoziție ca și pentru Putere. Să, mai ales, nu înseamnă un ce în alb acordat Puterii. Transpunerea în viață de toate zilele a măsurilor preconizate în programul de Strategie al preaderării va reveni, pe parcursul anilor, guvernului ce se vor succeda. Opoziția de azi și de mâine are datoria de a veghează că fiecare cuvânt la care subscrive să se transforme în literă de lege, în măsuri practice, în trepte spre UE. Nu înțelegem să aderăm la un consens cu orice preț, ci să arborăm deschis atitudinile dictate de respectarea sau nerescpectarea intereselor naționale. Considerăm deci că ne vom face datorie și atunci când vom projecția lumini din alte unghiiuri asupra itinerariilor de integrare sau când vom semnala abateri grave de la acest drum.

Semnăm acest act cu câteva precizări și în speranță că interesele majore vor prevale.

Gabriel TEPELEA

DECLARAȚIE

În esență, soluția adoptată constituie o a doua și definitivă naționalizare.

46/34 din 28 februarie 1984, ce obligă guvernul succesor celui ce a comis abuzurile "să asigure restituirea către victime".

Având în vedere că la 20 iunie 1994, proiectul de lege a trecut prin Senat, urmarea unui vot falsificat,

CONSIDERAM

legea în discuție un rezultat al voinței puterii dictatoriale, un

atentat la bazele reconstrucției statului de drept și la reconciliere națională. Un act care contravine tradiției și valorilor morale, neconstituțional și ilegal. Adică, un act nul. Ca și efectele ce le va genera.

26 iunie 1995

Grupul Parlamentar PNȚCD
Grupul Parlamentar PAC
Grupul Parlamentar Liberal
Independent
Grupul Parlamentar UDMR

Dl Wilfried Martens va fi prezent la București

WILFRIED MARTENS

O EUROPA și cealaltă

PREFĂTA DE HELMUT KOHL

METRÓPOL

În zilele de 30 iunie, 1, 2, 3, iulie va avea loc la București (Complexul "Lebăda") o reuniune a Consiliului de conducere a Uniunii Europene Crestin Democrat (UECD), urmată de o sesiune de comunicări pe tema privatizării în agricultură. La unele lucrări vor participa, printre alții, dñi Wilfried Martens, președintele UECD și fost prim-ministrul al Belgiei, Vim van Welzen, vicepreședinte al UECD, precum și alți președinți și reprezentanți ai paridelor creștin democratice din Europa de vest, centrală și de est.

Cu această ocazie va fi lansată versiunea românească a cărții „O Europă și cealaltă” de Wilfried Martens, apărută la Editura „Metropol” sub îngrijirea Departamentelor de Studii, Doctrine și Programe ale PNȚCD și având o prefată de Helmut Kohl.

Amintirea unui martir: Aurel Căzănișteanu

La 10 iunie s-au împlinit 45 de ani de când, în închisoarea Strejnică de lângă Ploiești, trecea în lumea de dincolo, înmobilat de suferință, Tânărul martir AUREL CĂZĂNIȘTEANU. Avea, când a murit, doar 32 de ani.

Fusește arestat de autoritățile comuniste numai pentru că era președintele tineretului național-țărănesc prahovean. În închisoare a căpătat o banală pneumonie, care putea fi ușor tratată. Dar securitatea, „brațul înarmat”, călăul slugă al inumanului regim comunist, a ordonat să nu î se acorde nici un fel de îngrijire medicală, să fie, deci, lăsat să moară.

Osemintele lui au zăcut mulți ani în curtea închisorii până când, prietenul și discipolul său, Mihai Andricha, el însuși trecut prin temnitetea „roșii”, a izbutit să le aducă la cimitirul Bolovani și să le așzeze, întru vesnică odihnă, alături de părinții și de sora sa.

Aurel Căzănișteanu, deși a trăit atât de puțin, avea cultură remarcabilă. Cei ce au suferit împreună cu el chinurile detenției politice își amintesc și acum, după atâta an, cum Aurel Căzănișteanu le povestea seara, despre minunile muzeelor de artă din lume, pe care ei nu apucase să le viziteze, dar

despre care citise cu sărgință și emoție, avid de cunoaștere. „Prelegerile” lui de noapte erau atât de captivante încât veniești gardienii închisorii să le asculte. Era echilibrat și calm, răbdător și plin de bunăvoie. Inteligent, distins, disprețuia veleitățile și nerozia ambiției care nu se rezamă pe muncă și pe valoare autentică. Personalitatea sa a fost atât de puternică, încât mulți dintre tinerii de atunci și l-au ales ca model. Acestia au păstrat cu pioenie amintirea lui, ca o luminiță în negura comunității, și ne-au transmis-o și nouă, cei care n-am avut sănăsă să-l cunoaștem nemijlocit.

Spre-a-i cinsti memoria, ne-am recules la mormântul său, sămbăta ca a trecut, mai mulți național-țărăniști, vârstnici și tineri. Printre noi s-a aflat, desigur, dl. Mihai Andricha, astăzi meritierul vice-președinte al organizației PNȚCD Prahova, cel mai fidel prieten al lui Aurel Căzănișteanu.

Dumnezeu să-i odinească pe martirii ce s-au jertfit pentru democrație și pentru apărarea intereselor neamului românesc. „Să să ne izbăvească de cel viclean!”

Președinte PNȚCD Prahova,
Mircea Mihai MUNTEANU

COMEMORARE

În ziua de 24 iunie 1995 ora 9 a avut loc la Biserica Sf. Dumitru din Târgoviște parastasul de pomenorile la 2 ani de la treccerea în eternitate a aceluiu care a fost preot și avocat Gane Tudor, senator de Dâmbovița al PNȚCD născut la 22.VII.1922 în comuna Singureni - Vlașca. A absolvit seminarul Teologic București, apoi Facultatea de Teologie din Sibiu, fiind hirotonit preot, paroh în comuna natală, unde a edificat și biserică din sat.

Absolvent al Facultății de Drept din București, a trecut în avocatură la baroul Dâmbovița, a fost ales prodecan. Președinte al Organizației Județene PNȚCD Dâmbovița, a devenit senator în urma alegerilor din anul 1992. Operat pe cord nu i s-a mai putut salva viața. Familia, cei apropiati și prietenii, manifestă un gând pios pentru sufletul său bun.

Dumnezeu să-l adihească!

Organizația Județeană PNȚCD Dâmbovița

Restructurarea industriei românești

Marți, 13 iunie, a avut loc la sediul sectorului 2 PNȚCD o masă rotundă în care s-au prezentat aspecte legate de restrucțuirea industriei susținută de dñi ing. Sorin și Andrei Dumitru.

Dominul ing. Sorin Dumitru este director executiv la Direcția Restructurare Selectivă din FPS, iar ing. Andrei Dumitru, director la o firmă privată.

Manifestarea a fost deschisă de către deputat dr. ing. Barbu Pițgoi, președintele Asociației Inginerilor PNȚCD care a moderat dezbaterea ce urmată expunerii.

Conferenția a punctat pertinent aspectele cele mai semnificative cu care se confruntă industria în perioada de tranziție la economia de piață:

- descreșterea economică, blocajul financiar, decapitalizarea, lipsa de competitivitate, ingerințele politice părtinitoare, corupție, somaj;

- lipsa de voință politică, de răspunderi, lipsa criteriilor selective pentru stabilirea priorităților, ca pe această bază să se alocă un efectiv economic pozitiv puținele resurse financiare existente.

S-a justificat necesitatea restrucțuirii activității industriale în așa fel ca acele Societăți comerciale care au condiții de relansare: resurse, desfacere și management eficace, să beneficieze de adaptări prin finanțare pentru retehnologizare-modernizare, iar cele care sunt devoratoare de alocații bugetare să fie declarate insolvențabile.

Expunerea a fost documentată, cursivă, constatăndu-se că autorii cunosc din experiență diagnosticul actual al industriei, precum și remedierea propusă acesteia pentru bunăstarea economică a țării.

Primul care a luat cuvântul după expunere a fost dr. prof. universitar Mircea Mihăiescu, președintele Asociației Inginerilor PNȚCD filiala Cluj, care a arătat că motorul dezvoltării este tehnologia modernă, însoțită de cercetare științifică.

Au luat cuvântul competent și la obiect, inginerii: Vâlc, Sindilaru, Mărinuță, Valeanu, Hobleă, Stoica, Bulumac și alții. Discuțiile purtate au reliefat că singura soluție pentru relansarea economiei este privatizarea, care va duce, implicit, la retehnologizare-modernizare, la organizarea și dimensiunarea optimă a întreprinderilor.

Cititorii periodicalului „Dreptatea” care doresc abonamentele au următoarele posibilități:

a) Adresându-se redacției noastre din București, Calea Victoriei nr. 133, etaj 2, sector 1, tel: 6504125, fax: 6506444, cont de virament: 4510501106, BCR - SMB.

b) Adresându-se tuturor oficiilor PTTR din țară, menționând că periodicul „Dreptatea” figurează în catalogul RODIPET la poziția 2129.

Buletinul informativ al Asociației Inginerilor PNȚCD

A apărut, în condiții grafice deosebite, primul număr al Buletinului informativ al Asociației Inginerilor PNȚCD. Cu această ocazie, dl. Corneliu Coposu, președintele PNȚCD, scrie: „Salut, apariția primului număr al „Buletinului informativ”, editat de Asociația Inginerilor PNȚCD, căruia îl urez succes deplin și o călătoare largă audiență”. De asemenea, dl. Ion Diaconescu, prim-vicepreședintele PNȚCD și președinte de onoare al Asociației Inginerilor PNȚCD, arată: „Legat prin profesiune de Asociația Inginerilor PNȚCD, felicit apariția primului său „Buletin informativ” și îi doresc succes deplin în activitate”.

În cuvântul de început semnat de dl. dr. ing. Barbu Pițgoi, președintele Asociației Inginerilor PNȚCD, se arată rolul inginerilor din partid și contribuția pe care aceștia o pot aduce la soluționarea crizei actuale din economie și societate.

Primul număr al Buletinului informativ cuprinde lărgi extrase din statutul Asociației Inginerilor PNȚCD, propunerile de organizare și repere din activitatea acesteia și programul pe luna iunie 1995.

Retinând atenția articolelor semnat de Ioan D. Oprea închinat memoriile aceluia care a fost academicianul Caius Iacob, eminentă personalitate a matematicii din țara noastră, recunoscut și peste hotare, fost, totodată, unul dintre membrii marcanți ai PNȚCD și senator în primul Parlament al României postdecembriști.

Urăm ca Buletinul informativ al Asociației Inginerilor PNȚCD să aibă o viață căt mai îndelungată și să așteptăm apariția numerelor viitoare. (Cornel Cociașu)

Redacția și administrația:

Calea Victoriei nr. 133, etaj 2, tel.: 6504125, fax: 6506444, 70179, București, sector 1,

Cont virament nr.: 4510501106 BCR filiala SMB.

Tehnoredactare computerizată:
Raluca Bobic,
Mihaela Ivan,
Anca Firescu.

Tiparul executat la
TIPOREX

Calea Plevnei nr. 114, sector 1,
tel: 637.71.96

Dacă va rămâne în afara NATO, România va intra inevitabil sub influență, dacă nu sub egida, Rusiei

Intervenția lui deputat Ion Rațiu la dezbaterea moțiunii de integrare euro-atlantică

Domnule Președinte,

Doamnelor și Domnilor deputați,

Motuinea, așa cum a fost redactată, nu mi se par realistă. Nu este nevoie să intru în amănunte. Destul să spun că practic este imposibil ca legislația în cauză să fie introdusă și adoptată până la sfârșitul actualei sesiuni parlamentare.

Motuinea, însă, reprezintă un prilej, nicidecum de nesocotit, ca să examinăm coordonatele esențiale ale politicilor externe pe care România trebuie să o ia în această perioadă de răscruce a vieții poporului român ca stat. Să ne reîmprospărâm memoria.

In 1821 am ieșit de sub tutela fanariotă. La numai cîțiva ani, în 1829, intră sub protectorat moscovit. Adică, sub cei care între timp ne-au răpit mai bine de o treime din

teritoriul Moldovei. A urmat 1848, Congresul de la Paris, Unirea Principatelor, Războiul din '77/78, Independența, Dobrogea, Apoi, Cadrilorul, Primul război mondial și, în fine, Unirea cea Mare.

După nici măcar 22 de ani în libertate și unire, poporul român a trebuit din nou să lupte în cea mai vastă încrâncenare din istoria romei, pentru a-și prezerva viața ca stat. Ca la urmă, în loc de lauri victoriei, în loc de recunoaștere formală a efortului și sacrificiilor făcuți, am fost abandonata unor forțe ce deliberau au întrerupt mersul natural al vieții naționale.

Iată, în cîteva fraze, istoria noastră ca neam de cînd am ieșit din Evul Mediu.

Ea este obiectul politicii externe a României. Doi pași înainte, unul înapoi, și poate spune. Esențial este să realizăm că, la vremuri de cumpăna, naționuia a găsit soluții și a dat lideri capabili să le traducă în fapt chiar dacă, adeseori, au fost fortări să o facă imperfect. Dar am găsit soluții care ne-au asigurat menținerea ființei noastre ca stat.

Prinvenind sub această prismă seculare, noi români suntem în plină ascensiune. E o ascensiune generată și justificată de vitalitatea și potențialul naționuia, de calitatea tineretului nostru universal educat, de bogățile cu care ne-a înzestrat natura. Dacă astăzi există ezitări, dacă astăzi pe alcouri apătă-însăios se înfiripă în sufletele oamenilor, să o respingem.

Istoricul american Keith Hitchins, în monumentală sa istorie a perioadei 1866-1947, publicată anul trecut, își începe prefața cu fraza: „Această carte descrie faurirea unei națuni în lumea modernă (This book is about modern nation-building)“.

Dacă, așa este, Avem un mare viitor. Aceasta este vizuirea în care eu cred. Poarta spre lumină nu mai e zăvorăță. Să ne incumetăm. Să o deschidem larg. Să ne îndeplinim destinul. Astăzi, prin politica noastră externă, îl putem

realiza. Primul obiectiv al acestei politici este asigurarea existenței și integrității statului.

Al doilea, asigurarea unei vieți bune tuturor cetățenilor.

In condițiile în care ne găsim astăzi, asigurarea existenței statului român rezidă într-o integrare căt mai timpuriu în structurile occidentale, în NATO în special. Dar pentru a fi acceptată în această alianță, în afară de capacitatea noastră de a contribui la apărarea comună, și mai important decât aceasta, este ridicarea calității vieții noastre de toate zilele la standardele occidentale. Cu tot ce implică aceasta: adică respect pentru drepturile omului, drepturile minorităților deplin asigurate, control civil asupra forțelor armate, economie de piată etc.

Cu un cuvânt, democrație. În realitate, e o situație fericioasă că ni se impun aceste condiții, căcă, astfel, trebuie să asigurăm viață egală, bună tuturor cetățenilor tăi.

Polonezii, prin vocea lui Onyszkiewicz, au anunțat acum două săptămâni, la Budapesta, că Polonia va intra în NATO în 1998. Gyula Horst prim-ministrul Ungariei, a anunțat la 6 iunie, de pe treptele Casei Albe, că Ungaria va intra în 1997. Chiar dacă interpretarea pe care acestia au dat-o declaratiile americane, inclusiv cea a președintelui Clinton, este exagerată, să nu ne înnoim, astăzi să fac presunții, fără preget, din partea țărilor așa-zise de la Visegrăd, ca ele să intre într-un prim saloan, Cehia, de exemplu, se consideră ca și intrată.

Pericolul e mare, dacă noi nu intrăm la aceeași dată. Pentru cei înțări, procesul de democratizare și, implicit, progresul economic se vor acceleră vertiginos. Asistența financiară la nivel macro-economic va fi ușor disponibilă, ceea ce va antrena și investiții masive de capital privat. Iar noi, cei neintrăti, vom pierde. Să vom pierde de două ori. În termeni absoluci, în primul rând, căci nu vom dispune de aceste avantaje

și vom pierde și mai mult, în termeni relativi față de progresul pe care-l vor realiza ceilalți. Exemplul Portugalei, Greciei și Turciei, după intrarea lor în NATO, e grăitor.

Care e alternativa? Oricât de mult ar dori ca Rusia să intre în structurile occidentale prin Parteneriatul pentru Pace pe care, în fine, Kozhev l-a semnat săptămâna trecută, percepția noastră este că ea se va reafirma ca o putere; să sperăm, în colaborarea cu NATO, dar ne temem că se va face separat de aceasta.

Rămasă afară din NATO și amânată cu intrarea în celelalte organisme, România, inevitabil, va intra sub influență, dacă nu sub egida, Rusiei. Să așa vom rămâne, poate încă o jumătate de secol, dacă nu mai mult. Perspectivă sumbră, dar realistă.

Iată de ce momentul e critic. Iată de ce trebuie să acționăm acum spre binele generațiilor viitoare de români. Trebuie să găsim soluția. Răspunderea cade, în întregime, pe spinarea Președintelui, pe spinarea Guvernului. Noi, cei din Opoziție, am luptat împreună cu, și alături de reprezentanții Puterii, în toate organismele occidentale la care am reprezentat România. Unii, cu mai mare, alții, cu mai mic succes. Dar percepția Occidentalului, parțial influențată de eforturile și performanța noastră, nu va putea ascunde neperformanța actualei administrații, aici, în țara românească.

Iată de ce, deși nerealistă în felul cum a fost redactată vom vota pentru această moțiune.

Președintele țării și Guvernul trebuie să fie făcuți conștienți de datoria lor, nemăsurat de gravă, de a introduce, fără întârziere, legislația necesară calificării noastre în structurile occidentale.

Ion RAȚIU

Sinteza conferinței de presă a PNCD din 26.06.1995

În legătură cu reunirea de la Snagov de săptămâna trecută, domnul Ion Diaconescu a arătat că declarația semnată reprezintă o declarație comună de sprijinire a politicilor României de a intra în Uniunea Europeană și nu o sprijinire a politicilor actualului guvern. Liderul PNCD a arătat că, intrucât procesul de integrare va fi de durată (10-15 ani), aceasta constituie sarcina tuturor guvernelor care se vor succeda, nu numai a actualului guvern.

În continuare, domnul Ion Diaconescu a prezentat o serie de informații cu privire la ultima sesiune a UECD, la care a participat săptămâna trecută și la care s-au dezbatut probleme legate de reluarea experimentelor nucleare de către Franța, problema jugoslovă.

Dl Mircea Cișmara a afirmat că înainte cu o săptămână de semnarea declarației de la Snagov, reprezentanții tuturor partidelor politice au participat la o ședință în cadrul căreia s-au arătat de acord cu strategia de integrare, iar afirmațiile ulterioare ale unor lideri politici contravin declarațiilor făcute prin reprezentanții lor. De asemenea, a arătat că Mircea Cișmara, lucrarea elaborată cu acest prilej cuprinde toate punctele de vedere asupra fiecărui domeniu, toate concepțiile privind viitorul societății românești.

Dl deputat Florian Angelo, referindu-se la ultimele evoluții în privința Legii Fondului Funciar, a arătat că Parlamentul a respins proiectul PNCD de modificare a legii privind înființarea și funcționarea Agenției Naționale de Dezvoltare și Amenajare Rurală.

Dl Mircea Cișmara consideră că Legea Cadastrului, prin prevederea privind măsurările efectuate cu ocupația aplicării Legii 18 să rămână cu titlu definitiv, ar însemna constănțirea legală a furtului pământului și a altor abuzuri. Este necesar, în opinia dlui Cișmara, ca actualele măsurători să fie înscrise cu titlu provizoriu până la efectuarea unor verificări și măsurători corecte.

Dl Ion Diaconescu a anunțat că, în perioada 30 iunie - 3 iulie 1995, se va desfășura la București, la complexul „Lebăda” un seminar al UECD pe tema „Privatizarea în agricultură”, la care vor participa o serie de lideri PNCD, precum și personalități ale vieții politice europene. Seminarul va fi precedat de o ședință a Consiliului UECD și Seminariul va fi precedat de o ședință a Consiliului Wilfried Martens, de lansarea cărții O Europa și cealaltă a lui Wilfried Martens, președintele UECD.

Corina TITĂ

La Conferința O.M.C., poeta Ana Blandiana a vorbit despre rosturile și temeiurile Alianței Civice

Joi, 15 iunie, la conferința săptămânală a Organizației Muncitorești Centrale a PNCD, președintă Alianței Civice, poeta Ana Blandiana a conferențiat despre „Implicitarea civică în societatea românească”. Referindu-se la încuturările Alianței Civice, vorbitoarea a arătat că aceasta își are obârsia în fenomenul Pieței Universității – prima zonă liberă de neconomism din România, iar momentul nașterii propriu-zise d-sa-l-a plasat în marșul din 13 iulie 1991, de comemorare a evenimentelor din 13-15 iunie același an. „Se pareau atunci că țara noastră devine de nelocuită și nu uităm că foarte mulți tineri emigraseră sau se pregăteau să emigreze”, iar optimismul proverbial al românilor părea a fi incrementul la „coța zero”. Mitingul ce a urmat a arătat că lucrurile nu stăteau aşa, iar Ana Blandiana a fost nevoie să se recunoască șiesc că „nu este adevărat că în țara acesta nu mai există speranță“. Avea să urmeze alt miting, în cîteva FSN-ului de atunci - Iașiul, cu răsunetul bine stiu.

Aceste semne i-a determinat pe cei din jurul jurnalului să înceapă constituirea unei organizații politice nepartizane care, pe o parte să strângă laolaltă toate forțele – organizații și persoane private – ce se opun comunitismului, pe altă parte, a observat dna Ana Blandiana, „după o pauză de aproape 50 de ani, oamenii au uitat alfabetul democrației, iar acest alfabet spune că de vot depinde totul“. Trebuie, de aceea, constănțiată lumea că de votul pe care îl dă depinde soarta tuturor. Mulți sunt nemulțumiți de starea în care se află, dar nu sunt conștienți că de votul lor a depinse și continuă să depindă soarta societății. Or, tocmai acesta este unul din rosturile Alianței: de a trezi conștiința civică, de implicare civică a membrilor societății în chestiunile ce privesc soarta societății, a țării adică și a fiecărui în parte, la urma urmelor.

Doamna Ana Blandiana a mai subliniat însemnatatea legăturii pe care trebuie să-o aiă toți parlamentarii cu cei care i-au ales. El trebuie să fie conștienți că sunt mandatari de către oameni să le reprezinte interesele și deci, le sunt subordonăți acelora, și nu invers. Iar acest lucru este cu atât mai

pregnant în cazul ministrilor. De la Grecia antică și până azi, perfectionările care s-au adus democrației au vizat controlul celor care votează, adică al societății civile, asupra celor votați, a încheiat Ana Blandiana.

Problema zilelor noastre nu se rezumă numai la căștiga alegerile forțele democratice, aflate azi în opozitie, ci, și aceea că aceste forțe să poată funcționa în mod cu adevarat democratic.

Referindu-se la unele distorsiuni în cadrul CDR, dna Ana Blandiana găsește că acestea sunt firești unei organizații democratice. Democrația au păreri diferite. Numai totalitarității ascultă ca niște recruti ordinele de la centrul.

In a doua parte a expunerii, dna Ana Blandiana a informat pe cei prezenți despre simpozionul holocaustului de la Sighet, în contextul în care închisoarea de acolo ar urma să devină un centru al ororii comunismului. Am reținut în legătură cu această parte a expunerii remarcă poetiei că „dacă la 50 de ani de la înfrângerea nazismului Consiliul European mai acordă încă atenție holocaustului din lagările de exterminare, este tot de datoria lui (a Consiliului European) să sprijine în aceeași măsură funcționarea unui Centru de studii asupra holocaustului comunist, pentru că Europa viitoare va putea fi solidară și va putea să existe doar în măsura în care apuseni vor înțelege că am trăit noi și că, prin ceea ce am trăit noi, i-am salvat și pe ei. Pentru că ar fi izbuințarea la suprafata a tragediilor din țările din est, ar fi ajuns și ei comuniști în următorii ani“.

In finalul întâlnirii, poeta Ana Blandiana a răspuns la întrebările puse de unii dintre participanții la întâlnire. (B. Dan)

La BRCE nu interesează clientela, ci banii ei

BRCE (Banca Română de Comerț Exterior), care definește înțelețe între cele nouă instituții bancare românești, se constituie într-un model de o astfel de unitate la noi. Din păcate, un model negativ.

Principalele caracteristici ale instituțiilor noastre puse în discuție pot fi concentrate în două direcții majore:

- Profit maxim, asigurat la nivelul extrem de scăzut al dobânzilor acordate pentru depozitele în valută, că și pentru nivelul extrem de ridicat ai dobânzilor pentru împrumuturile date;

- Facilități minime pentru deponenți, mergând până la modalitatea de asigurare a serviciilor la un nivel sub-urban.

Să pare că printre un sistem de tip mafiot, BRCE impune și celorlalte bănci baremuri său extrem de scăzut la acordarea dobânzilor (s-a vizut cu ce și cu cine au de-a face, ce au pagăt unitatea ce nu se „aliniază”); precum se pare că de asemenea, printre un simplu mitemism - serveste negativ de exemplu și în ceea ce privește deservirea populației.

Hoție la drumul mare

BRCE acordă și celelalte bănci o imită dobânzi de circa 4% pentru depozitele în valută. Astăzi în timp ce în străinătate dobânzile la vedere variază în jur de 8-9%, în funcție de sistemul de depunere. Rezultă, la o socoteală sumară,

că băncile din România frustrează depunătorii „la vedere” de circa 450 USD/ an la un deposit mediu de 10.000 USD. Parcă puțin, dar nu este deloc așa dacă avem în vedere că sunt zeci de mii de depunători care pierd - fiecare - contravaloreala unui salariu minim

In schimb, la împrumuturi, BRCE percep dobânzi de circa 50%, în timp ce în străinătate asemenea dobânzi nu trece de 13%. Diferența este uriașă pentru domeniul bancar și se poate spune că BRCE pur și simplu bagă mâna în buzunarul clientului. Dacă cineva susține că „și BRCE trebuie să trăiască”, îi reamintim că salariile și celelalte cheltuieli (chirii, apa, lumină, căldură s.a.) sunt asigurate prin perceperea comisionului bancar la fiecare dintre operațiile efectuate. Care comision este și el mai mult decât piperat față de cele practice la băncile din străinătate.

Ca la noi, nu niminea

Să vedem care sunt facilitățile acordate de BRCE și modul în care este privită clientela sa, ceea bună numai de mulți.

Programul de lucru (8.30-12.30) este mult prea redus față de cel strict necesar, care ar trebui să fie minim 6 ore. Ca să fixezi un program de 50% lucru cu publicul, înseamnă să protejezi inutil

proprii funcționari și să nu-ți pese de necesitățile clientelei.

Aceasta cu atât mai mult cu cât solicitantii se descurcă greu în zona ghiseelor, unde lipsesc un birou de informații, iar ghisele nu afișează operațiile specifice efectuate de fiecare.

La dezordine contribuie și modificarea mult prea frecventă a destinației acestor ghise, constatăndu-se o neechilibrare a lor (unele prea aglomerate, iar altele fără lucrări curente).

Aspectul general al marii săli este și în execuabil. Pe jos, la gunoaiele, lumina este slabă, pendula nu credem să fi mers vreodată, în sală este depozitată mobilă dezafectată, lipsesc delimitatoarele de ghise, pixurile sunt legate cu sforaș, personalul este nepoliticos, ba chiar ostil că sunt solicitate informații.

Asta la cea mai importantă bancă a țării!

Interiorul sălii este reflectat și în exterior. La cele cinci - sase intrări separate nu este menționată destinația fiecărei, clientul trebuie să intre în întâmpără și să se intereseze de operațiuni, deoarece nu există (am mai spus) un birou de informații. Nu există nici un fel de apărător de ploaie sau de soare, și chiar dacă acest lucru nu a fost prevăzut prin construcție, nu înseamnă

că nu se poate veni în prezent în împinare nevoilor actuale ale clientelei.

O simplă radiografie, la întâmpinarea lucru al BRCE, cu clientela într-o zilele trecute. În jurul orei 11.00 nu se intră în sala mare, iar lumea era întunecată pe trotuar spre a se face transporturi de valori, la și de la tezaur. Nu am înțeles de ce asemenea operațiuni se fac în timpul - și așa minim - de acces al publicului în instituție și nu în afara programului. La ora 12.00 am intrat în sala ghiseelor și m-am așezat la coadă. La 12.15 s-a comunicat că nu mai funcționează calculatoarele, dar nu am reușit să ieşim din sală (unde am rămas blocată) deoarece - din nou - se faceau transferuri de valori la tezaur.

In jurul orei 12.30 am plecat fără să fi reușit să fac vreo operație.

Am pierdut o oră și jumătate din cauza unei proaste organizări. Este drept că fiind marți, erau trei ceasuri reale și am vrut atunci să am o convorbire cu director adjunct Grigore Maimuță privitoare la tratarea clientelei. Cum acesta era mereu ocupat, nu am mai consumat toate cele trei ceasuri de marțea și am plecat...

Silviu N. DRAGOMIR

Protecția mediului

S.O.S.! Pădurea! (II)

Din datele publicate (incomplete) se estimează că, dintr-un total de circa 141.000 mii de hectare existente în Europa, circa 49.7 mii de hectare sunt distruse de poluare, ceea ce reprezintă 35%. Cele mai afectate păduri sunt în fosta Cehoslovacie cu 71% din total, Grecia și Marea Britanie cu 64% din total, Germania de Vest și Estonia cu 52% din total, Polonia cu 49% din total și lista poate continua.

În România fenomenul de distrugere a pădurilor este într-o continuă creștere datorită atât propriei industriei cât și poluării transfrontiere, de la alții. În anul 1980 se estima că numărul suprafeței de pădure de circa 56.000 de hectare era afectată de poluare. Azi această cifră a crescut la 350.000 de hectare, din care 110.000 de hectare intenț poluate. Principalele suprafețe de păduri poluate se prezintă în tabel.

Județul	Suprafața poluată (ha)	Județul	Suprafața poluată (ha)
Alba	9.360	Hunedoara	28.167
Arad	1.200	Maramureș	3.910
Arges	14.370	Neamț	10.745
Brașov	1.100	Prahova	3.450
Bacău	2.700	Sibiu	15.800
Bihor	10.500	Timiș	3.030
Gorj	3.610		

Dintre aceste suprafete 11% sunt formate din răsinoase și 89% din păduri cu specii diferite de arbori. Comparativ cu țările din Centrul și Estul Europei (Germania, Cehia, Slovacia, Polonia) suprafața de pădure aflată sub influență poluară este mult mai redusă. Explicația este că aceste țări, încă din secolul trecut, și-au modificat radical fondul forestier prin extinderea răsinoaselor în areal și în afara acestuia. Nu trebuie să se creadă că în țara noastră cantitatea de poluanți a scăzut. Fenomenul se explică prin structura diferită a fondului forestier format, în cea mai mare parte, din foioase mult mai rezistente la acțiunea poluanților, iar în zonele industrializate monocultura de răsinoase în areal și în afara acestuia este redusă.

Specialiștii germani au fost primii care au identificat, încă din 1980, cauzele „mortii pădurilor” și sunt de părere că poluarea atmosferică, îndeosebi cu dioxid de sulf și oxizi de azot, este incriminată de distrugerea pădurilor („Dreptatea”, seria a V-a, nr. 72, 1995, p.14). Totuși, până în prezent, nu sunt elucidate complet mecanismele prin care au loc uscarea pădurilor. Majoritatea specialistilor cred că asupra pădurilor acionează un complex de poluanți format din dioxid de sulf, oxizi de azot, metale grele, ozon și multe alte substanțe cu efect sinergetic. Acești poluanți pot da naștere ploilor acide care se prezintă sub formă de particule solide, fulgi de zăpadă, ceată, ploi etc.

Termenul de „ploi acide” a fost redescoperit, el fiind definit pentru prima dată de chimistul englez Robert Agnus Smith, în 1872. Într-o amplă lucrare de 600 de pagini, în care descrie rezultatele observațiilor sale în legătură cu corelația dintre cerul întunecat din zona orașului Manchester din nordul Angliei și aciditatea ploilor din regiune. Aceste ploi se definesc ca precipitații atmosferice cu un pH sub 6. În multe

zone industriale ale Europei s-au semnalat ploi acide cu un pH cuprinzător între 4,5-5,5, iar în unele regiuni din Italia chiar cu un pH de 2,6 ceea ce reprezintă „țările” unui acid puternic.

In zilele noastre, ecologul F.H. Bormann de la facultatea de silvicultură a Universității Yale din SUA a analizat stresul suferit de ecosistemele de păduri situate în nord-estul SUA și a ajuns la aceeași concluzie ca și ale altui specialist, Newcombe, referitor la stresul fizic al ecosistemelor din Africa. Trebuie precizat că Bormann a ocupat de efectele poluării aerului și ale ploilor acide. Cercetările sale au arătat că la început stresul produs de poluare este minim, dar pe măsură ce crește nivelul de poluare speciale mai sensibile încep să fie afectate ducând la modificarea structurii de ansamblu a ecosistemului. Poluanții acizi se depun, la început, pe coroana arborilor celor mai înalți din pădure, care reprezintă un paravan natural împotriva vânturilor, după care se scurge în jos, spre sol, unde atacă rădăcinile și neutralizează elementele de bază, apoi sunt atacați arbustii și ierburile. Ajunsi pe frunze sau ace componente ploii acide blochează funcționarea stomatelor (orificii microscopice care permit arborelui să „respire”). În felul acesta este perturbat fenomenul de fotosinteza ducând la fotosinteza apărătoare cu schimbări profunde în chimia arborelui. Aceste fenomene au ca efect decolorarea frunzelor și acelor și îmbătrâinarea prematură. În final ploaia acidă înălță elementele nutritive de pe frunze, iar prin blocarea sistemului respirator, circulator și „digestiv” arboarele moare înainte de foame. Unele păduri apparent sănătoase sunt capabile să absorbe poluanți o perioadă îndelungată înainte de a prezenta semne de stres. Pe de altă parte, stresul chimic acionează, adesea, asupra arborilor mai sensibili la unele stresuri naturale (abiotice) ca seceta, căldura și frigul excesiv, vântul, mana că și la atacul insectelor și bolilor. O creștere a populației de insecte poate fi, uneori, un indicu de slăbire fizioligică a unei specii respective de plante sub acțiunea unui poluanț. Unii cercetători afirmă că unele substanțe alogene în cantități mici, mai ales, cu azot și, chiar, cu sulf pot avea un rol benefic asupra ecosistemelor pădurilor actionând ca fertilizanți naturali. Chiar și praful de ciment, în unele zone cu aciditate ridicată, are un efect neutralizant.

O pădure supusă acțiunii adverse datorită poluanților are un aspect deprimat. De exemplu, în cazul molidului ramurile de culoare verde-închiș, mai întâi, se apelează, după care, într-o perioadă de la cinci săptămâni la trei ani, crengele se acopără cu pete galbene, apoi maronii. Molidul își pierde treptat acele, fără ca altele să mai crească rămânând pleșuv la vârf. Capătă un aspect piperinic cu unele crenge lăsatе în jos și altele ridicate. În luptă pentru existență molidul dă naștere la un număr mare de conuri și de muguri de „anxietate”, niște crengele minusculă, care cresc neregulat în jurul ramurilor. Rădăcinile și trunchiul se contorsionează și dă înipătu, după care cade prădă stresurilor naturale.

Cercetările ecofiziologice au demonstrat că în viața arborilor aflați sub influență stresului produs de poluanți se pot distinge trei momente critice:

încercarea de respingere a stresului manifestată prin activitate fizioligică mai intensă; cedarea parțial reversibilă când daunele ajung la 35-65%; cedarea totală și moartea când distrugerile depășesc 65%. În fază finală activitatea fizioligică se reduce la minim, iar ribozomii, centri respiratori ai planșelor sunt distrusi. Pe măsură acumulării stresului de poluare scade productivitatea pădurii, iar capacitatea ecosistemului de a se autoregenere se diminuează.

Odată cu scăderea numărului densității acoperământului vegetal scade și cantitatea de substanțe nutritive conținute în sistem. Ca și în cazul defrișării pădurilor prin tăiere și în cazul dispariției ecosistemelor sporesc surgerile torrentiale produse de ploii și apare eroziunea solului cu tot cortegeul său de daune mediau.

Corneliu-Anton COCIU
Asociația inginerilor PNCTCD

**SORIN LEPĂSA,
deputat PNCTCD (Brașov):
„Farmaciștii particulari
în mare dificultate!”**

Farmaciile au fost printre primele unități de stat privatizate conform decretului 54/1990 și a Legii 31/1990, prin acordarea locației de gestiune și constituirea de SRL-uri.

Tinând cont că medicamentele au prețurile stabilite prin ordin al Ministerului Sănătății și al Ministerului de Finanțe, veniturile farmaciștilor sunt incomparabil mai mici decât cele obținute din alte activități de comerț. În prezent, Ministerul Sănătății preconizează privatizarea prin licitație a acestor unități, care va conduce la anularea eforturilor oneste depuse de farmaciști timp de 5 ani.

Dl. deputat S. Lepăsa solicită ca Ministerul Sănătății să colaboreze cu Liga Farmaciștilor din România pentru a găsi împreună o soluție rezonabilă de privatizare, în vederea asigurării populației cu medicația necesară.

**„Va lăsa guvernul industria
de apărare pe batuci?”**

Județul Brașov se confruntă cu mari probleme sociale, având în vedere degradarea industriei de apărare reprezentată de întreprinderi ca: IAR-Ghimbav, METROM, Uzina 2, Uzina Tohan, Combinatul Chimic Făgăraș, Combinatul Chimic Victoria și altele. Dl. deputat S. Lepăsa solicită primului ministru să prezinte în fața Parlamentului programul și strategia Guvernului în vederea menținerii capacitatii de apărare a țării, indicând și modul de rezolvare a problemelor sociale din domeniul industriei de apărare.

Condiția ieșirii din marasmul politic în care ne aflăm

Nu figurez printre semnatarii moțiuni de dezbatere nu pentru că nu și fi de acord cu imputările pe care le conține la adresa guvernului, ci din contra, pentru că, reținând doar câteva reproșuri și nu pe cele mai grave, restrâng sfera greșelilor acestuia, dimineață i-am implicit responsabilitatea.

Partidul din care fac parte, alături de majoritatea opoziției, a girat politica externă a guvernului și accesul României în forurile europene, convins că acționează în interesul țării, dar și în speranța că, angajat pe această cale, guvernul va urma cu bună credință.

Faptele mă obligă să îmi mărturisesc dezamăgirea. Europeanismul de față afișat de guvern și acolii săi ascunde în fapt un hibrid capitalisto-comunist menit nu să instaureze democrația și economia de piață, ci să le compromită.

Pătrunși de teoria marxist-leninistă a genezei necinstei a averilor, neocomunismul înefează puterii o practice! În paralel cu o caricatură de democrație în care libertatea majoră este corupția, favorizată de o autoritate învăluitoră în ceată, tergiversă și mistificări.

Se cultivă la maximum divergențele între grupurile de interese și se încearcă înșelarea opiniei publice interne și externe prin danaturarea sensului cuvintelor.

Credincios lozincii „un pas înainte doi pași înafol”, guvernul înțelege ca prin „reglementarea” dreptului de proprietate să legitimeze abuzurile comuniste, iar prin privatizarea-tergiversată deliberat - o formă de pulverizare a proprietății și în special, a deciziei - o variantă originală a proprietății socialiste. Mă văd silnit să trag o concluzie pe care timpul nu-mi permite să-o motivez, dar nici nu socotesc absolut necesar să-să fac, deoarece se impune din ce în ce mai clar înțregii opinii publice: pentru ieșire din marasmul politic în care ne aflăm, primul pas trebuie să fie schimbarea guvernului și a mentalității pe care acesta se străduiește să o cultive.

Senator
Ion MANEA

Rândurile de mai jos le-am scris pornind de la un joc imaginativ: legătura dintre un termen din dicționarul tehnic și cuvântul sinonim aflat în dicționarul limbii române.

Să începem cu începutul, adică, cu litera A unde își găsește locul și termenul alatropie.

Dacă pentru mulți dintre dvs acest termen învățat încă din școală și-a pierdut înțelesul, a fost uitat, cu ajutorul dicționarului explicativ al limbii române și putem găsi sensul fară a gresi în cuvântul dedublare care înseamnă a avea două stări, două aspecte sau două forme diferite, mai pe românește spus - două fețe.

Si pentru a înțelege jocul, care vă asigur că este foarte serios, să-l aducem pe tărâmul politicului, stimării cititorii.

În multe ocazii puterea, guvernantii fac declarări care sună frumos la ureche. Astfel auzim: „Dorim integrare în uniunea europeană. Dorim

Explicații la o capcană

În ultimul timp s-a discutat mult despre Ordonața „1/1995 a guvernului. Multă despre în capcană de a spune: „această ordonață este bună, ea era necesară, pentru că stabilește o bună lege economică“.

Îmi amintesc o anecdote despre cuplul Ceaușescu, în care ea, îl întrebă, auzind ceva despre... legea gravitației: „dar po asta - când am mai dat-o, Nicule?“

Nu putem aprecia sau încuraja guvernul în activitatea academică care să ducă la enunțarea unor legi... și prea multe.

Lăsând gluma la o parte, capcana era ceva mai mare, căci Ordonața „1“ prevede că nu se pot modifica salariile dacă nu crește productivitatea muncii (în spate, eficiență economică - mai simplificat spus). Ea prevede însă unele înlesniri, împotriva principiilor sale, dacă salariile sunt prea mici.

Să vedem totuși din ce este compus prețul produsului și care este rolul salarilor în aceste produse.

Dacă pornim de la ce vede cumpărătorul, adică salariatul iesit pe poarta fabricii sau combinatului, prețul conține în primul rând Taxa pe Valoare Adăugată (TVA).

Această taxă (de 18% în România) se aplică adausului comercial, dar ea a fost aplicată și produsului intrat în magazin, și subansamblelor acestuia, și energiei electrice, și conborbitelor telefonice ale directorului să, adică în regulă cost. Deci, statul - guvernul încasează practic 18% (o cincime) din tot ce mișcă sau a fost produs în această țară. (Ce mai încasează el și ce face cu banii este o altă discuție).

În preț mai există și beneficiul producătorului, vânzătorului și intermediarilor, care ajunge la 20-30%, uneori depinzând de produs (a nu se confunda cu adausul comercial). În raport cu ceea ce se întâmplă în alte țări este enorm.

Firme de renume (Bayer, Krupp, Alcatel s.a.) se mărginesc, de regulă la 2-3% în anii buni. Din această, oricum statul mai ia 38% (peste o treime, deci).

Din cauza modului socialist de organizare a acestei țări, societățile economice nu au bani proprii, capital (decapitalizarea nu s-a reparat cu nimic în acești 5 ani) și atunci pentru orice operațiune împrumută, cu dobânzi consistente care ajung la bănci. Aceste dobânzi uneori reprezintă 20-30% din preț. Din profitul băncilor, în spate din dobânzi, statul ia până la 80%. Mai există taxele vamale, unde e cazul, accize, amortizări, amenzi și alte taxe sau penalizări etc.

Și, în fine, viața salarilor. Aceste salarii au asociată Contribuția pentru Asigurările Sociale (circa 25%), mai puțin vizibilă, și impozitul, care în medie este cam 25-30%. Acestea merg tot la stat. Cum statul nu a privatizat mare lucru și oricum are sectoare proprii neprivatizabile, practic el este un mare patron.

Acest mare patron poate renunța la câștigurile sale în favoarea unei armonii sociale sau, în cazul disperat prezent, pentru a asigura un trai minimal (departe de decent) celor exploatați, cum și numeau foștii noștri profesori (azi miniștri) pe cei ce înțesesc.

Deci, ca să corectăm salariile, este posibilă și o mai bună repartiție a costurilor (beneficii, taxe, impozite, dobânzi bancare etc.). Ori, dobânzile bancare au tendință să scadă, impozitele au scăzut puțin, beneficiile pot fi și ele diminuate.

Despre alatropie

integrarea în structurile euroatlantice, dorim privatizarea, respectăm convențiile și tratatele europene, charta omului, drepturile minorităților“ s.a.

Dar, când se ivesc ocazii concretizatorii unei acțiuni sau altă din cel mai sus și nu numai, atunci începe corul răgușit al demotorilor de țară și neam cu lozinci care au făcut înconjurul Europei și aiurea că nu ne vindem țara, și tot ei fac spume la gură sau își scuipă în barbă că România este înconjurate de dușmani, că NATO este o organizație criminală iar pentru unele minorități naționale sunt adresate epite din cele maijosnice pentru care bunul simț mă înțeamnă să nu le aștern pe hărție.

În multe ocazii puterea, guvernantii fac declarări care sună frumos la ureche. Astfel auzim: „Dorim integrare în uniunea europeană. Dorim

cealaltă cale, singura oferită de ordonață, condiționează traiul celor mulți de confortul echipelor de conducere, marcând incompetență - recunoscută - a echipelor manageriale de jos până sus.

În unele zone economice, salariile nu depășesc 10-15% din costul produsului. Adică, modificarea cu 10% a dobânzilor sau cu 7% a impozitelor trebuie să se regăsească în salarii, foarte consistent. Căci nu este în buzenular celui ce produce, desigur este în altă parte.

Necazul provine din cercul vicios pe care guvernul actual sau nu-l vede (din incompetență) sau nu vrea (din rea credință) să îl spargă.

Dacă nu există putere de cumpărare (piată internă) prin creșterea salariilor și, în general, a veniturilor populației, nu există nici desfașarea produselor realizate, adică cerere de producție. „Exportul, o datorie patriotică“, lozincă binecunoscută până acum cinci ani și relativă recent, știm la ce a dus: la moartea pieței interne și la viața cu salam cu soia. Pentru unii.

Lect. univ. dr.
Corneliu Apostol STĂNESCU

**BARBU PITIGOI,
deputat PNȚCD (Argeș):**
„Ce măsuri s-au luat
în județul Argeș
pentru aplicarea hotărârilor
judecătoarești definitive,
referitoare
la Legea 18/1991?“

Adesea, din neprincipiere sau reaua credință a comisiilor pentru aplicarea Legii 18/1991, s-au creat foarte multe nemulțumiiri în județul Argeș, cetățenii îndrepățiti fiind puși în situația de a-și măcina în timp, banii și nervii pe scările tribunalelor. Din păcate, chiar și beneficiind de hotărâri judecătoarești favorabile - rămase definitive -, multora dintre ei nu li s-a facut dreptate până la capăt.

În acest sens, dl. deputat B. Pitigoi solicită să î se comunice numărul de reclamații înregistrate la Poliția județului Argeș și modul lor de rezolvare.

**„Prețul recoltării mecanizate
să fie corelat cu prețul
de achiziție a păioaselor!“**

În curând, recoltarea păioaselor va atinge punctul culminant, dar dificultățile majore întâmpinate de țărani - între care monopolul statului asupra mașinilor agricole și de aici prețurile excesive practicate - nu au fost nici pe departe atenuate.

Dl. deputat B. Pitigoi solicită Ministerului Agriculturii și Alimentației să î se comunice intențiile în vederea fixării unor limite de preț la recoltarea mecanizată, în corelație cu prețul de monopol de stat la achiziția păioaselor.

multe orașe ale țării, zeci de mii, sute de mii de oameni manifestau cerând un trai decent.

Acesta este jocul dezinformării. Un joc perfid. Cine denigrează parlamentul? Cine batjocorește această instituție poate singura democratică din această biată țară. Chiar dvs domnilor care vă aflați în scaunul puterii! Cum este posibil ca un „domn“ administrator să spună celor de la comisia europeană, care a venit să vadă în teritoriul aplicarea „democrației originale“: „că noi, guvernantii, aplicăm legile făcute în parlament“.

Ce seuză? V-ați spălat de măini precum Pilat din Pont. Dar ați mai și murdărit obrazul României „domnule“, căci majoritatea parlamentară vă aparține.

Tara este bolnavă, bolnavă de minciuni, de corupție, de demagogie. Dar ajunge. Cred că ați înțeles ce inseamnă alatrop. Și nu numai.

Florin RĂDUCANU

Reflectii asupra democraiei creștine

Principiul subsidiarității (II)

Decadența și dispariția sistemului feudal, rigid și dogmatic, dar atât de solid așezat în Europa sute de ani, a fost un eveniment pe care nu l-a deplâns nimenei.

Pe ruinele sale s-au instalat, treptat, noile state ale Europei; multe dintre ele vor avea configurația hotarelor ameseănătoare, în linii mari, a frontierelor cunoscute nouă din secolul XX.

Tot atunci, ca o adeverătură lumină a biruinței asupra a tot ce fusese depășit prin eforturi și în timp, asupra bâtrânlui continent a început să se reverse gustul și trăirea libertății. Artiștii, filozofi, istoricii, oamenii de rând chiar și biserică au început să se poată bucura de ea. Un suflu nou a început să stimuleze marile spirite, în necontentia căutarea a adevarăului și a ceea ce era, sau părea a fi necunoscut! Libertatea începea nu numai să fie trăită și gustată dar cu totul normal spiritului omenesc, a devenit și un subiect important de căutări teoretice. Si nu gratuit, în scopuri academice, au abordat filozofii și artiștii acest subiect: în curând în fața noului locatar al Europei – individul/cetățean liber, va începe să se profileze un adversar redutabil – chiar statul în persoană. Mai periculos, cu mai multe resurse și mult mai puternic decât vechii seniori feudali.

In fața nouului pericol, s-au cristalizat treptat două direcții de „rezistență”. Mai întâi individualismul – funciar neîncrăzător în utilitatea și eficacitatea puterii publice centralizate cât și în misiunea charismatică a Statului – ca un element de bază a filozofiei liberales. Ulterior, a fost enunțată, rod al acumulărilor de idei – idei trecute inherent prin îndelungate momente de căutări dar și de ezitări – și doctrina socială a Bisericăi. La aceste dezbateri asupra raporturilor dintre individ și stat, stat și societate, dezbateri începute în sec. XVIII și au continuat până azi, un aport fundamental l-au adus și filozofii creștini. Citez doar câteva

nume celebre care au lăsat urme adânci în filozofia politică a secolului nostru: Jacques Maritain, Emmanuel Mounier și Nicolai Berdiaev.

Osmoza realizată în timp, ireversibilă, între libertate, ca ansamblu larg de idei și norme – întotdeauna actuale social și politic – cu elementele relevante și compatibile pentru fiecare din curentele de gândire de care am amintit, va conduce la sedimentarea unui set de idei cu un conținut nou, constituind un principiu general. Profund în esență – prin interferențele sale cu gândirea creștină – și cu aplicații largi în constructul societal, acesta este cunoscut de obicei sub denumirea de principiul subsidiarității.

Sursele subsidiarității

Libertatea. Dacă începuturile liberalismului (re)descoperă existența individului și eficiența economică a

analiză reflexivă asupra: • legăturilor sale cu condiția umană • protecției în conștiință și istoria umanității • implicarea sa în funcționarea instituțiilor statului.

Libertatea capătă astfel un conținut mai larg, chiar dacă se aproape de zona teoretizărilor abstracte, dar totuși rămâne un concept operant, prin formulările general insușite în viața publică, precum: libertățile cetățenești, libertățile individuale etc.

De ce nu s-ar putea teoretiza și folosi în practica publică și „libertatea de grup” sau/și „libertatea de comunitate” sau „a comunității”? Literatura este săracă, sau poate dezinteresată spre aceste formulări, dar această zonă este deosebit de „attractivă” și de fertilă pentru democrația creștină.

În genere, conținutul acestor sintagme – multe dintre ele familiare și opiniile publice – definește libertățile pozitive enunțate și accep-

SORIN LEPŞA,
deputat PNTCD
(Brașov):

„PNȚCD - în sprijinul pensionarilor din agricultură

Grupul nostru parlamentar a înaintat Camerei Deputaților o propunere legislativă prin care pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale agricultorilor se integrează în sistemul asigurărilor sociale de stat. În acest fel, nu vor mai exista pensii de către sute de lei, după munca de viață a foștilor cooperatori. O dată și o dată trebuie să se facă dreptățea românului!

anumit nivel – libertatea alegorii și a deciziei responsabile, libertatea propriei realizări. Ceea ce impune și restructurarea atitudinii față de individ de către grupurile și comunitățile umane. Ideea rămâne aceeași și la scară mai mare, prin atitudinea statului față de aceleași grupuri sau comunitățile umane, definite nu numai numeric sau teritorial dar și, mai ales, conceptual, prin propria libertate. Ca o extindere naturală de la calitatea de „persoană umană” la „persoană de grup” sau „persoană comunitară”.

In gândirea creștină „creația nu poate fi despărțită de libertate. Numai cel liber creează. Din necesitate se naște doar evoluția; creația se naște din libertate” observă Nicolai Berdiaev. „Libertatea presupune acțul care emană din ea; or, acțul e întotdeauna act creator. Libertatea este temeiul fără temei al existenței și ea este mai adâncă decât via existență. Este o fărâmă de adâncime, insondabilă, adâncul ei este taina ultimă... Nu poate fi rationalizată, dar în ea trăiește rațiunea divină. Libertatea este o forță creatoare pozitivă și nu un arbitru negativ”.

Libertatea ca „forță motoare pozitivă” cum o definește Berdiaev, este opusă de către democrația creștină atât „forțelor spontane ale societății” – într-o viziune pur liberală, cât și forțelor „publice” organizate coercitiv – mai mult sau mai puțin – de către socialisti.

Această libertate, în care trăiește rațiunea divină și care este pătrunsă de iubirea universală, este acțul creator al deciziei „mele”, pentru „mine”, dar cu implicații de suprafață – și pentru „el”, „pentru noi” și „pentru voi”. Si reciproc!

Aceste considerații ale gândirii creștine, la nivelul filozofiei fundamentale, vor influența și formulările instituționale, fie ele generale sau particulare asupra libertății așa cum apar ele enunțate în discursul public.

(va urma)

Dinu GHIA

MIRCEA MIHAI MUNTEANU, deputat PNȚCD (Prahova):

„Să sprijinim tineretul“

Români au vocație de constructori, lucru dovedit atât în tară cât și dincolo de hotarele ei. Beneficiarii externi au fost mulțumiți de performanțele constructorilor noștri, în majoritate tineri. Amplificarea cooperării cu alte țări pentru realizarea cu personal românesc a unor obiective constituie una din cările de rezolvare a problemei somajului, mai ales în rândul tinerilor. În acest sens, dl. M. M. Munteanu cere guvernului să promoveze de urgență „Proiectul de lege privind reglementarea acțiunilor de cooperare externă pentru ocuparea forței de muncă”, proiect promis încă de anul trecut!

individualismului, sec. XIX a adus în plus tuturor pădurilor sociale conștiința, elogiu libertății – libertatea percepută nesistemtic și fragmentar, până atunci – și a răspândit pretutindeni pe continent această stare de spirit.

Cercetătorul interesat în problematica libertății va remarcă, cu desulă ușurință, că aceasta poate fi privită la către nivele.

La primul nivel, al discursului cotidian pozitiv, libertatea caracterizează acțiunile umane motivate și responsabile. Actele declarative, înțelegerile semnificației manifestării libertății fiecărui individ, nu se pretează întotdeauna – în viață, în realitatea lumii atât de imperfecție în care trăim – la generalizări. „Ce este libertatea pentru cei ce nu pot să facă uz de ea?” se întrebă Isaiah Berlin. Pentru a se putea răspunde la acest gen de întrebări, libertatea trebuie abordată la un alt nivel, prin-tr-o gândire morală și politică. Discursul despre libertate devine o declarație morală iar libertatea o valoare cu prioritate.

Orice investigație serioasă despre libertate se transpune aici într-o

tate publică, de către instituțiile statului modern.

Păsind spre ultimul nivel, discuția asupra libertății implică o abordare filozofică fundamentală asupra istoriei și existenței umanității. Libertatea devine un model de „a fi”, de „există” într-o realitate în care omul poate fi doar un simplu element constitutiv, decorativ social sau – în anumite condiții – mai mult decât atât, adică să-și poată determina propria soartă și să devină un element creator de istorie.

Principiul fundamental al gândirii liberale prin care „se cuvine să dăm o ordine acțiunilor noastre folosind că mai mult posibil forțele spontane ale societății și recurgând în măsură că mai redusă la constrângere” (Friedrich Hayek), democrația creștină își opune folosirea în plan social și prin solidaritate forțelor conșiente ale societății, prin respectarea și conștientizarea demnității umane și, în același măsură, recurgând că mai puțin la constrângere. Filozofia creștină opune coerciției – spre un

Republică sau Regat?

Mai este aceasta o problemă de actualitate de vreme ce Constituția României prevede ca unica formă de guvernământ să care nu poate fi schimbată, Republică? Mai ales că referendumul prin care s-a aprobat Constituția, nu a avut alt rost decât să confirme faptul că, prin aprobatia Constituției, cetățenii României s-au pronunțat sără să fie împotriva Monarhiei. Astfel, "emanajii" revoluției și-au impus punctul de vedere, ocolind calea propusă de partidele politice din opoziție, ca formă de guvernare să fie stabilită printr-un referendum pe aceasta unică temă, după ce se vor șterge urmările a 45 de ani de defăimare a Monarhiei de către dictatura comună, prin reabilitarea adevărului istoric sau prin anularea actului de abdicare.

Cele petrecute sub actualul regim prezentiaș: confiscarea revoluției din decembrie 1989, invaziile minerești, renegarea - socotindu-le "greșeli sub presiunea occidentalilor" - a Legii fondului funciar și a restituiri de către foștii proprietari a caselor naționalizate, reanimarea comunismului sub formă cosmetizată a socialismului cu față umană, tolerarea corupției de care beneficiază clientela politică pentru a acapara puterea economică, agitația și disensurile din mișcarea sindicală, generarea de dispute interne și false probleme, numai pentru a crea Președintelui ales „pentru linia noastră” aureola de „despot înțelept” - pentru care și-a exprimat cândva opțiunea, - orientarea politică și economică spre centrul de Putere de la Moscova și multe alte aptitudini antioccidentale, toate acestea se constituie în argumente serioase pentru abolirea instituției prezidențiale.

Cu toate slăbiciunile sale care au coborât nivelul de trai sub limita suportabilului, Republica noastră,

pentru a se arăta de nefnlocuit, critică Monarhia Constituțională, considerând-o o formă anacronică pentru motivul nemărturisit că unde este Monarhie, nu există comunism. Nu se spune o vorbă despre monarhia din Spania, care a făcut trecerea de la totalitarism la democrație și unde guvernează partidul socialist, nici de trecerea Japoniei de la feudalism la democrație numai cu ajutorul Mikado-ului, nici de rolul lui Norodom Sianou în trecerea Cambodgiei de la comunism la pluripartitism, nici de diferența dintre linistitul regat marocan și agitata republică algeriană.

Nimeni de la noi nu vorbește de bunăstarea și libertatea care există în regatele europene, unde problemele sociale au fost la timp rezolvate prin evoluția instituțiilor statale, datorită arbitrajului monarhului asupra activității partidelor politice.

Iată de ce problema: România, Republică sau Regat? rămâne de actualitate. Rezolvarea ei trebuie să înceapă cu restabilirea adevărului istoric: ce a însemnat Monarhia în faurierea statului român de la Unirea Principatelor până la 23 august 1944 și ce a însemnat Republica instaurată împotriva voinei poporului român din 1947 până acum?

Alianța Regalistă care grupează majoritatea formațiunilor pro-regaliste din România își asumă acest rol, fixându-și ca prime obiective: difuzarea unui rezumat al evenimentelor politice și sociale din timpul Regatului României și reamplasarea statulor regilor nostri, înlocuite de comuniști cu statul lui Lenin, Stalin și Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Pentru aceasta cerem sprijinul tuturor celor care cred în refinirea spiritului civic sănătos, datoritar caruia am supraviețuit două milenii. Altfel, în golul istoric și urbanistic de acum, vor apărea staturile lui Ceaușescu, Iliescu, Verdet și ai altor români roșii,

care se și văd neclinti de pe sochi statulilor lor, după cum de neclinti s-au crezut în viață, din seacuenele în care i-au pus mari tirani comuniști ai secolului nostru.

Constantin LĂȚEA

„Omul care râde“ și „Omul care aduce ploaia“

Desi între aceste două personaje (literare) nu există nici o legătură (primul aparținând unui roman francez din secolul trecut, iar al doilea - unei lucrări dramatice americane din secolul nostru), nu este prea greu de demonstrat că, la noi în țară, ele ar putea fi întruchipate de unul și același om. Dar, mai întâi, căteva explicații:

In „Omul care râde“ este vorba despre un biet clovn căruia, de mic copil, îi s-a lungit deschizătura gurii, prin două crestături spre urechi, în astăzi fel încădădă impresia că râde intruna.

In „Omul care aduce ploaia“ este vorba tot despre un soi de circar care, însă, pretindea că-i poate scăpa pe fermieri de secată, aducându-le apa mult vizată. Dacă eroul acestei piese a avut noroc - ploaia venind în cele din urmă, fără (evident) nici o contribuție din partea lui - nu același lucru se poate spune despre eroul românului care, nepătând scăpa de (haz de) necaz, râdea cu gura până la urechi, chiar când era pe năslie!

În încheiere, pentru a-i ajuta pe cei care n-au ghicit (încă) cine este contemporanul și concetățeanul nostru care ar putea intra în „calitățile“ celor doi eroi evocați mai sus, le voi oferi câteva date suplimentare:

- Râde întruna, chiar și când dă mâna cu... orbii, când și numește pe studenți „golani“ sau pe (unii) ziariști „animale“;

- Este specialist în... „ape“ (mai ales în ceea ce... transafirii), aducând (de când este la Putere) nu numai ploaie, inundații și alunecări de teren, dar și alte „bucurii“ ca: incendii, catastrofe aeriene și feroviare, cutremure, SIDA, tuberculoza, creșterea mortalității și descreșterea natalității etc.

...Foia verde de trei roze/ Să v-arăt și niște... poze?

Prof. Gh. CONSTANTIN

Unde este balaurul...

Tmi amintesc de o întâlnire a scriitorilor cu Ceaușescu, în care a fost dată indicația de a se abandona povestile cu printi și printese, cu fețe frumoase și balauri și să fie scrise povestile cu fețe frumoase comuniști. Scriitorii de povestă își amintesc mai bine când și cu ce ocazie a fost consfătuirea, congresul, sau cum s-o a numit chemarea pentru indicații. Si mă întreb atunci cum poate fi scrisă o poveste cu asemenea personaje. Dacă bănuiam totuși că fețe frumoase trebuie să fie revoluționari de profesie, nu-mi puteam încipi cu ce pot fi înlocuiri balauri. Si, spre rușinea scriitorilor, nici unul nu a reușit să valorifice această inestimabilă idee. Au fost încercări, însă din nici una din acestea nu au rezultat înlocuitorii de balauri. Astfel, am trecut povestea povestilor la capitolul de rezervolă. Mi-am amintit însă de congresul cu pricina, sau ce-foi fost, ascultându-l pe președintele Iliescu povestind despre faptele sale vitejiste. Si abia atunci am înțeles că balaurii nu pot fi văzuți. Pentru că balaurii, fiind în comunitate, s-au dat de trei ori peste cap și s-au transformat în fețe frumoase. Si astăzi trăi fericiti multe decenii în aceeași piele - balauri și fețe frumoase - în palatele construite de sclavii lor. Numai când poporul nu a mai suportat asuprarea, balaurul și-a sacrificat unul din capete, arătându-l ca singurul, pentru a rămâne celealte săse în chip de fețe frumoase salvator. Astfel s-a reinstalat balaurul în aceleasi palate, chemând poporul la supunere și consens. Iar ghearele care au răpus susținute nevinovate sunt acum lustruite, vopsite, decorate cu steluțe, iar cele care, cu totul și cu totul întămplător, au căzut în dizgrația balaurului sunt arătate ca fiind ale capului tăiat. Si povestea se poate repeta pentru că alt cap de balaur s-a ridicat în chip de fat-frumos, de data aceasta, socialist, în locul

celui tăiat, care se ridicase spre cele mai înalte culmi, neglijând celelalte capete. Astfel, toți fețe frumoase comuniști sunt în capetele luminată reînregrete. Care sunt și capete de balaur, putem afla observând când scot flăcări pe nas și pe gură. Si ocaziile sunt numeroase. Cel mai mult îi irită amarul venin adunat de marea împărat, poporul, și picurat de muritorii timpurii în presă. Atunci se văd mai bine flăcările aruncate. Atenție fnsă la gheare!

Ionel D. STRÂMBU

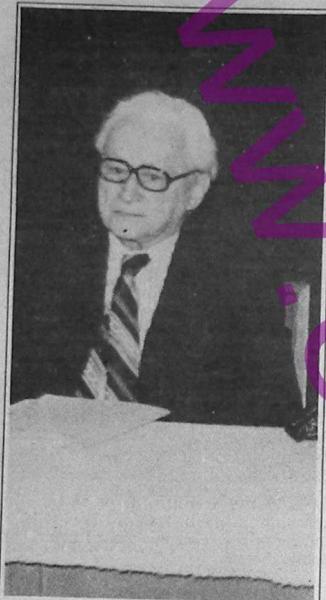
**BARBU PITIGOI,
deputat PNȚCD
(Argeș):**

„Semnal de alarmă pentru eliminarea efectelor ploilor abundente“

Ploile abundente căzute în ultima vreme în județul Argeș au provocat pagube culturilor agricole în valoare de 500 milioane lei. La aceasta se adaugă sumele necesare refacerii rețelei rutiere estimate la aproape 6 miliarde lei, din care 1,6 miliarde pentru lucrări urgente. Se solicită finanțarea acestor lucrări și acoperirea pagubelor din rezerva bugetară aflată la dispoziția guvernului.

Seminarul „Oferta politică și strategia de campanie electorală” Bușteni 23-25 iunie 1995

De ce democratie creștină (rezumat)

Perioada istorică care s-a încheiat odată cu sfârșitul celui de al doilea război mondial în 1945 a fost marcat de criza politică, morală și existențială pe care războiul și totalitarismul le adusese. În consecința oamenilor, dar și de pierderea în bună parte a încrederei pe care diferite categorii sociale o acordaseră celor două doctrine politice clasice în confruntare – liberalismul și socialismul.

Din eșecul acestora a răzbit în prim-planul vieții politice democrației.

creștină propunând o vizionă proprie despre om și societate.

Ambele ideologii care dominaseră istoria mai bine de un secol avuaseră fiecare contribuții de seamă la zestrea de valori politice, economice, sociale ale epocii, dar nu reușiseră să rezolve noile probleme și situații conjuncturale pe care viața le aducea în actualitate. Când menționăm eșecul acestor doctrine nu trebuie să înțelegem că ele nu au contribuit la progresul economic și social, nu au avut un aport însemnat la cristalizarea unor idei politice care s-au impus totuși în constituția oamenilor. Eșecul lor a constat mai ales în faptul că încercând său chiar rezolvând unele probleme ale economiei și societății, au pus între paranteze s-au pierdut din vedere tocmai persoana concretă, destinul omului ca ființă cu necesare punți de sprijin și de trecere spre un transcendent.

Liberalismul, născut în epoca luminilor și a Revoluției Franceze, a fost doctrina care a instaurat ideea deschizătoare de istorie a drepturilor și libertăților omului și ale cetățenilor. Tot el a fundamentat juridic și instituțional dreptul inalienabil de proprietate și de liberă inițiativă punând astfel bazele economiei de piață. Își tot liberalismul a statuat principiul egalității juridice a cetățenilor ca și pe cel al democrației moderne formulat de Lincoln prin „conducerea poporului de către popor și pentru popor”.

Libertatea este într-adevăr o caracteristică specifică umană, dar ea nu poate fi mai mult decât cadrul economic, politic, social, moral în care omul și realizează destinul său mereu ascendent de umanizare prin creație și de îndumnezeire prin trăire. Absolutizând libertatea transformând-o în scop în sine deconectând-o de un ideal,

liberalismul a lăsat ca libertatea să fie concepută și folosită pe calea minimei rezistențe înspre satisfacerea liberă și necontrolată a necesităților primare și a satisfacțiilor minore ale omului. Împins spre posesiune și acumulare, el trăiește astfel într-un mediu ostil, de concurență acerbă cu semeni săi, mediul în care nu reușește în plan social și nu supraviețuiește în plan economic dacă cel mai puternic, cel care își poate elimina concurrentul, acela căstigă lupta de supraviețuire. În aceste condiții omul devine tributar unui individualism necruțător și unui egoism rapace. El e subjugat de mitul succesorului pentru care e dispus să sacrifice orice, și își arată totodată disprețul arrogant pentru cel care din scrupule morale pregetă să înainteze pe un asemenea drum.

Chemarea politică a primului ministru francez Fr. Guizot: „Îmbogățiti-vă!” este emblematică pentru istoria și evoluția liberalismului. Pilonii de rezistență conceptuală a acestuia au devenit ideile de „a avea”, „a poseda”, „a dispune”, „a stăpâni”. Prin libera inițiativă și proprietatea privată el a creat bogăție pretutindeni unde s-a instrumentat. Civilizația occidentală a secolului XX-lea îi este pe de-o-înțregul tributară. Dar în egală măsură liberalismul este răspunzător și pentru hedonismul moral și vidul spiritual în care individul debusolt și insingurat, înstrăinat de dimensiunea sa metafizică, se zbuciumă în zadar în căutarea echilibrului existențial.

Cealaltă ideologie care alături de liberalism s-a manifestat pregnant în viața politică a ultimului secol este socialismul. Evident că ne referim la socialismul democratic și nu la cel totalitar care a constituit prin varianța sa comună o patologie politică și

morală de ale cărei urmări omenirea nu s-a despovădărit.

Socialismul democratic a trină care a adus pe prim-plan politice ideea de dreptatea realizabilă printr-o distribuție redistribuție a avuți create omului, într-un mod mai ade... at cu meritul social al Prințipiu era generos dar nu prin care s-a încercat aplicarea dovedit un eșec căci socialismul mai văzut în persoana umană decisiv al creativității și prograci l-a atribuit colectivității sociale primul rând formei sale orgidecă statului.

Desființând proprietatea personală, munca liberă, socialismul a condamnat la ineficiență, producție scăzută, risipă de resurse și costuri financiar. Cu o slabă productivitate parazitară și ignoranță a principiilor economici ale pieței, ca și caracteristică stagnarea economică, lipsa cronică a bunurilor de consum, precarietatea modului de viață. Socialismul real reprezintă la rândul său evoluată o modalitate mai egala de repartiții a unei penuri genetice.

Democrația creștină a preluat ne fiecare din aceste doctrine și pe experiența istorică a validat apărarea pozitiv și benefic. Ea este mai în starea unor idei care rămână înțelese și căstigat pentru gândirea pe lângă modernă, cum sunt în principiu de libertate individuală, drepturile omului și ale cetățeanului, dreptul de drept democratic, economie de stat, proprietate privată, protecția socială printr-o mai echitabilă distribuție a bunurilor create de societate, egalitate în fața legii și sansa de

CLARIFICĂRI PROGRAM

Ntre 22 și 25 iunie, la Bușteni, s-au desfășurat lucrările unui seminar organizat de PNȚCD și Fundația „Hans Seidel” având ca titlu „Oferta politică și strategia de campanie electorală”. Au participat managerii de campanie electorale din diferite județe și parlamentari țărănești și ziariști. Lucrările s-au desfășurat în două părți: dezbatere și lucrări în ateliere de lucru.

Vineri, 23 iunie, întrunirea a fost deschisă de către dl academician Gabriel Tepelea care a prezentat o serie de aspecte ale democrației creștine în context european, referindu-se în special la modalitățile de rezolvare a problemelor minorităților în vizionarea creștin-democrației. Pornind de la părerea că persoana nu este sacră și că ea are o serie de drepturi și de îndatoriri, dar trăiește în condiții diferite, trebuie găsite soluții specifice pentru rezolvarea problemelor minorităților „pas cu pas”. Totodată prezentând carteaua lui Wilfried Martens „O Europă și cealaltă” ce urmează să apară, curând, în versiune românească și care conține luările de poziție, discursurile politice ale distinsului lider democrat-creștin din

perioada 1990-1994, dl Gabriel Tepelea a prezentat câteva idei ale liderului creștin-democrat. Arătând că ideea de drepturi colective pentru minorități nu se conjugă cu statul național, dl Tepelea a concluzionat că fiecare stat își are specificul său, propria „traducere” a acesteia în sistemul legislativ, în modul de organizare. O altă problemă prezentată și dezbatută a fost aceea a rolului și poziției Rusiei în cadrul Uniunii Europene, al unei Rusii democratice, cu interese convergente cu aceleia ale europenilor.

Discuțiile care au urmat s-au referit mai ales la integrarea României în structurile europene. Dl deputat Nicolae Ionescu-Galbeni a arătat că integrarea presupune două aspecte: primul legat de problema națională (a minorităților) care și poate găsi soluții rezonabile, și al doilea – modul în care Occidentul pune problema Rusiei, căci

se pune întrebarea dacă Rusia are condiții de a evoluă către mentalitatea europee și democratice. Alte intervenții au arătat că factorii ce frânează integrarea europeană a României sunt de ordin intern: lipsa de voință politică a actualilor guvernanti. În continuare dl Tudor Dunca a prezentat o serie de idei în ceea ce privește integrarea europeană în special asupra componentei militare de apărare. Politica actuală a Rusiei fiind aceea de a se opune integrării în NATO a țărilor din Europa de Est, România ar trebui să fie mai preocupată de situația din țara vecină. Includerea în structurile NATO ar trebui, în opinia lui Dunca, să se realizeze simultan pentru toate țările foste comuniste pentru a nu apărea disensiuni. Dl Constantin Dudu Ionescu s-a referit la conceptul de securitate ce înglobează acțiuni politice, diplomatice, culturale, economice, militare etc delimitând conceptul de apărare și arătând că

singurul care poate oferi garanții pentru securitatea României este integrarea frânată de ambiguitatea politicii externe românești.

În partea a doua a dezbatelii Nicolae Ionescu-Galbeni a răspuns la întrebări. Dl Remus Opris a adus o discuție poziția criteriului ecologic care dl Wilfried Martens l-a indicat printre mișcările cu afinitate față de creștin-democrație. În interviul domnilor Dumitrașcu, Tepelea, Ibeni, Dunca și Opris s-au dezbătut probleme ca: evoluția partidelor din treia perioadă de evoluție; democrația est-europeană în cadrul creștină est-europeană în cadrul structurare; amprenta ortodoxă asupra democrației creștine și dimensiunea socială a bisericilor ortodoxe din România. Cu ocazia s-a subliniat că PNȚCD nu este un partid clerical ci creștin democrat, încercând să analizeze programul PNȚCD.

de ale cărui dezvoltare într-o societate socială, asigurarea protecție și ideea de a aduce un plus în cadrul unei persoane și categoriile sociale nu s-a dezvoltat într-o societate socială, idee de sorginte socialistă printre care se numără: ideea de gădirea politică sunt cele cu meritul să aducă nouă democrație în gădirea politicii și a ceea ce se întâmplă în cadrul ambientului colectiv. Dar "comunitatea socială" pe care o promovează democrația creștină este ceva calitativ deosebit.

De la relații de tip draconic, al legii civile. Socialismul promovase ideea colectivismului social atât în privința generării relațiilor, cât și a finalității, necesar orientate de o etică colectivistă și promovându-i-să o realizare hedonistă în cadrul ambientului colectiv. Dar "comunitatea socială" pe care o promovează democrația creștină este ceva calitativ deosebit.

Em. Mounier observa că și personalismul său își manifestă predilecția pentru o structură socială comunitară. El și arată versiunea și "împotriva" creației de individualizare, cât și față de un colectivism uniformizator și distructiv pentru relieful fiecărei ființe.

După toate cele expuse mai înainte putem să conchidem că doctrina democraticei creștine consideră "comunitatea" drept forma specific umană a relațiilor sociale. Comunitatea presupune în primul rând legătură organică între subiecți, ea trebuie să transigureze relațiile contractuale, să intermedieze o punte de legătură cu trecutul, să stabilească o permanență și o continuitate de tradiții comune, să înlesnească o apropiere în gădire și simțire, să fundamenteze o fraternitate numai proclamată, ci trăită prin iubire, aspirații și teluri comune. Ea trebuie să pregătească o comună sufletească și spirituală sub protecția harului divin.

Aceasta ar fi tipologia de relații interumane și de comunitate socială pe care gădirea democratice-creștină o propune astăzi ca un proiect de societate unei omeniri mai mult ca oricând descupărante de adversități ireducibile, împrietății în indiferență la suferință și înstrăinăță de adevărătele ei meniri în lume și

Două țări au ieșit cu economiile întărite din cel de al doilea război mondial: Statele Unite și URSS. Prima, pentru că efortul militar a dat un impuls hotărâtor producției industriale atât în plan cantitativ cât și în cel al calității, al progresului tehnologic. Cea de a doua, rămasă mult în urmă datorită izolării interbelice, a beneficiat, în anii conflagrației, de ajutor american și britanic. Dar adevărata sănătă Moscovă a fost transfuzia de tehnologie, utilaj și inteligență tehnică, din Germania în vînsă, în principal, și din celelalte țări ocupate, în subsidiar. Paradoxal, prin războiul ce i-a declarat, Hitler a promovat Uniunea Sovietică în poziția de superpotere postbelică, scoțând-o din izolare și înlesnindu-i, într-un fel, accesul la realizările tehnice moderne.

Atâtă doar că, ulterior, drumurile SUA și URSS au fost complet diferite, fiecare alegând ceea ce îi impunea propria doctrină. Credincioase principiilor economiei de piață, Statele Unite nu s-au făzut nici o clipă de faptul că propria lor dezvoltare depindea de existența unor competitori

pentru Rusia Sovietică. Așa s-a născut "Consiliul de Ajutor Economic Reciproc". Planul Marshall s-a oprit în dreptul Cortinei de Fier, iar țările ocupate de URSS, pentru a forma un "cordón sanitar" între ea și Occident, au devenit hinterlandul economic al Moscovă.

Timp de decenii, CAER-ul a fost prezentat victimelor drept un "strălucit exemplu de solidaritate proletară internațională", drept o ilustrare a strădaniilor Uniunii Sovietice de a "sprijini progresul țărilor frățești".

Numei că în toată tocătura era ascuns și un os. După modelul impus de Moscova, toată lumea facea, în CAER, planificare economică. Să pentru că centralismul la nivel statal era departe de a satisface trebuințele Kremlinului, acesta a lansat teoria "coordonării planurilor economice în cadrul CAER". Un măr "frumos", dar cu vierme înăuntru.

Scandalul a izbucnit în 1960, la o consfătuire la nivel înalt a CAER, tinută la București. Sovieticii, susținuți de unii din sateliți,

O nostalgie bântuie în estul Europei: răposatul CAER

Însumarea săraciilor (I)

puternici, apă să declanșeze noi ambiții și noi energii în sănul națiunii americane. Interes pe termen mediu și lung care se conjuga și cu unul imediat: urgența retehnologizării industriei americane, cerută de mulțimea de inovații, invenții și descoveriri determinante de efortul militar și încă netransferate industriei civile. De aici disponibilizarea unei enorme cantități de utilaje în perfectă stare de perfecționare. Uzate moral dincolo de Atlantic, ce-i drept, dar de neputință pentru economiile distruse ale țărilor europene. Planul Marshall, născut din această conjunctură, a însemnat reașezarea Europei Occidentale în blockstarturi pentru o nouă competiție economică.

Numai a Europei Occidentale, din păcate, pentru că, stăpân pe cealătă jumătate a bătrânlui continent, Stalin vedea altfel lucrurile. Moscova își punea la punct o nouă industrie, pornind, cum și spus, de la imensele capturi de război proaspăt realizate. Industrie nouă, avansată, axată în mare măsură, potrivit teoriei marxiste, pe bunuri de investiție. Dar și cu o componentă dedicată bunurilor de consum. Uzinele cu aparate radio, foto, de ceasornice, de produse chimice, de textile și confecții cărăde din Germania, trebuiau puse să lucreze. Și pentru toate acestea era nevoie de piață de desfacere. O piață ferită de concurență americană, un domeniu de vânătoare exclusiv

venit cu ideea "specializării în producție". Cu alte cuvinte, cu eliminarea oricărui embrion de piață concurențială. O dirijare dusă la extrem a economiilor țărilor membre, cu un supranational atrăgit la Moscova. Indiscutabil, în slujba acesteia. Ceea ce era, căt de căt acceptabil pentru conducătorii comuniști ai celorlalte țări din "lagăr", pentru că nu contravenea vizibil "necessității obiective a industrializării socialiste", nu intra deloc în vederile conducerii dejiste de la București: României și soi rezerva, în cadrul specializării internaționale, rolul de furnizor de produse agricole. Astăzine stoparea, sau cel puțin o puternică incetinire a procesului de formare a proletariatului industrial, baza socială a comuniștilor. Cu o agricultură incomplet colectivizată, formarea celuilalt proletariat, cel agricol, nu era nici ea desăvârșită. Față cu o țărănume încă neruptă de tradițiile ei, proprietară de pământ și de mijloace de producție agricolă, puterea comunistă nu s-ar mai fi putut menține decât "manu militari".

CAER-ul nu mai putea ascunde adevărata sa menire: încorporând țări dependente de Moscova sub aspect energetic, sub cel al materiilor prime și sub cel al desfacerii produselor, el nu era decât capcana economică în slujba subordonării politice totale față de URSS.

Deasupra tuturor trona, apăsat și terific, Tratatul de la Varșovia.

N. DELEANU

RAICE

ate oferă ambătă, 24 iunie, lucrările au fost tea Boilei de dl senator Matei Boilă rare, la conferențiat pe marginea de un eveniment național și a implicării unei. Arătând necesitatea respectării specificului cultural de tradiție a românilor și a sărăcimii, că și în cea restrânsă, de către o întreprindere lucrativă. Ambele legi și legea societății sunt fundamentate

Ciumara a considerat că mai potrivit ar fi termenul de patriotism, ce semnifică patria, decât cel de naționalism ce poate genera confuzii pe plan intern și extern. Dl Mihai Gheorghiu a subliniat faptul că 50 de ani de comunism au însemnat un atentat direct la identitatea națională.

In referatul său, dl Vasile Lupu a prezentat o serie de aspecte legale privind alegerile generale. Referindu-se la situația opoziției din România domnia sa a apreciat că aceasta este măcinată de divergențe în vreme ce coaliția partidelor aflate la putere să dovedească mai unită. În consecință, a subliniat vorboritorul, se impune un contact cu alegătorii, elaborarea unui program și a unei platforme electorale, precum și identificarea din vreme (încă din această vară) a candidaților pentru alegerile locale și generale ce vor avea loc în 1996.

In partea a doua a seminarului managerii de campanie electorală au rezolvat unele exerciții practice, ei fiind organizați în patru ateliere de lucru aflate în competiție.

Corina TITĂ

Memorialul Sighet

In perioada 9-11 iunie 1955, la Sighetu Marmației a avut loc a treia ediție a Simpozionului anual internațional cu tema "Instaurarea comunismului între rezistență și represiune", în trei secțiuni și anume:

- a) Represiuni împotriva țărănimii;
- b) Rezistență armată la instaurarea comunității;
- c) Deportări, exoduri, exil.

Acest simpozion a fost organizat de către Fundația Academica Civica în colaborare cu Asociația Fostilor Deținuți Politici, Alianța Civica, Consiliul Local, Muzeul Maramureșului, cu sprijinul Fundației "Hans Seidel" din München și al Consiliului European, care a luat sub egida sa proiectul Memorial Sighet.

Domnul Daniel Tarschys, secretar general al Consiliului European, a adresat un mesaj participanților la simpozion, din care menționăm: "O închisoare, fost simbol al ororilor comunismului stalinist, transformată într-un loc al memoriei active, va adăposti atât un muzeu consacrat victimelor, cât și un Centru Internațional de înțeliriri și studii, ca și crearea unei Bănci de date ale viitorului Memorial".

Programul a cuprins peste 80 de comunicări, care urmăzează să fie publicate într-un anuar al simpozionului, multe comunicări fiind ale participanților veniți de peste hotare. Dintre acestea enumerăm:

- Căteva considerații cu privire la colectivizarea agriculturii în Europa de Est după cel de-al doilea război mondial, de Yardar Selim, Oslo.

- Aspecte ale represiunii împotriva țărănimii din URSS și România, de Tatiana Pokonailova, Moscova.

- Documente despre grupul de partizani din Nucșoara, de Ioana Raluca Volcu.

- Cum acționat Securitatea în intenția lichidării grupurilor de rezistență, de Ion Gavrilă Ogoranu.

- Regele exilat, o atitudine exemplară de Nicolette Franck, Geneva.

- Colonile de muncă din Delta Dunării, 1949-1960, de Dennis Deletant, Londra.

- Deportarea populației românești din Basarabia în iunie - iulie 1941, de Anatol Petrencu din Chișinău

- Exilul anilor '80, de Doru Brala.

A fost vizitată o expoziție documentară amenajată în localul Memorialului, fosta clădire a închisorii și s-a oficiat un serviciu religios la Cimitirul

Săracilor din Sighet, loc unde au fost îngropăți oameni de seamă ai armatei, bisericii, culturii, științei sau ai partidelor politice, ca Iuliu Maniu, marele artizan al Adunării de la Alba Iulia, din 1 Decembrie 1918 și care a consfințit România Mare.

Tot în localul penitențiarului Sighet, a avut loc un recital de poezie susținut, printre alții, de către Leopoldina Bălănuță, Simona Popa (fiica poetului deținut Radu Gyr) sau Teodor Borcea (localnic, fost deținut).

A fost citită și o scrisoare-mesaj primită de la preotul Gheorghe Calciu, din Statele Unite ale Americii, adversar cunoscut al regimului comunist și fost deținut poitic, din care reprodusem: „În America s-a semnat o lege publică, 103-199, care autorizează construirea unui Memorial Internațional, în Washington D.C., în memoria victimelor comunismului. Comitetul este condus de Robert Conquest, președintele Institutului Hoover și face parte din el savanți, oameni politici, supraviețuitori

ai exterminărilor comuniste. Acum se deschid zonele adunării: peste 100 milioane de oameni au fost exterminați de comunism.

Cer Adunării de la Sighet, Asociației Deținuților politici să se ocupe în mod foarte serios cu strângerea de materiale, cifre ale victimelor, fotografii ale celulelor și închisorilor și tot materialul necesar pentru a înscrive România între țările cu cea mai mare suferință impusă de comunismul moscovit.

Să și impună Adunarea de la Sighet, împreună cu celelalte grupări anticomuniste, această sarcină a adunării corecte de date fără excluderi, fără părtinire, slujind adunării realităților, care este mai crud decât imaginația".

Merită subliniată și declarația lui dr. Florin Mănescu, secretar al Congresului Mondial Românesc, al Comitetului naționilor captivi, membru al Asociației pentru apărarea drepturilor omului de la Frankfurt - Germania, din care spicuim:

„Cele trei formații pe care le reprezentă au un numitor comun: politica intransigentă față de regimurile comuniste, dorința de a dezvăluia crimile și tăcăuile săcute și mai ales, în această tentativă de a găsi formule de reabilitare morală a victimelor, rezultante ale ceea ce noi numim acum holocaustul roșu sau experiment comunist. Orică de monumenți va fi memorialul pe care-l vor face americanii, năchidă nouă nu va avea niciodată puterea de a impresiona și de a transmite emoție, similară cu aceea a unei închisori care a funcționat și a chinuit adevărat.

Din căte știu eu, niciieri o personalitate cu talentul și calitatea dnei Ana Blandiana nu este dată de angajată în încreșterile de evocare a trecutului. Aceasta oferă un gîr pentru ce va trebui să fie mai târziu Memorialul".

În încheierea Simpozionului s-a redactat o Moțiune în care s-a solicitat deschiderea arhivelor comunistului, incluzând România pe lista țărilor vizate de Memorial Victimelor Comunismului de la Washington, reconcilierea cultelor din țară și solidaritate cu soarta lui Ilie Ilașcu.

Ing. Mihai PETRESCU

Agresorul bolșevic în 1940

Caracteristica esențială a politicii externe a Statului Rus, de-a lungul întregii sale existențe, a fost aceea de agresiune și înselăciune. În ce ne privește, Rusia țărășă a răpit Principatul Moldav, în 1812, Basarabia în 1940, Rusia bolșevică a răpit România Mari același teritoriu plus nordul Bucovinei și Ținutul Hertel.

Cum s-a făcut posibilă agresiunea din 1940?

La 23 august 1939 a fost încheiat Tratatul de Neagresiune russo-german (cunoscut și sub denumirea de Pact Molotov-Ribbentrop), în aparență un tratat oarecare. Acesta, însă, avea în componentă și un protocol strict secret prin care Finlanda, Țările Baltice, Polonia și România erau împărțite între Germania și URSS. Drepturnare, după numai opt zile, la 1 septembrie, a fost atacată Polonia (începutul celui de al doilea război mondial) apoi Finlanda și Țările Baltice iar la 28 iunie 1940 - România.

Ultimatum-ul sovietic

La 26 iunie 1940, la orele 22, ambasadorul României la Moscova, Gheorghe Davidescu, este chemat la Kremlin unde Molotov îi remite nota ultimativă prin care „Guvernul URSS propune (subl. n.) Guvernului Regal al României:

1. Să înapoieze cu orice preț Uniunii Sovietice Basarabia;
2. Să transmită Uniunii Sovietice parte de nord a Bucovinei, cu frontierile potrivit cu harta alăturată".

Primul Consiliu de Coroană

La 27 iunie, la ora 12,30, începe

prima ședință a Consiliului de Coroană, convocat de Carol al II-lea. Membrii acestui consiliu erau convinși (datorită necunoașterii profunde a bolșevismului) că să face cu o diplomatie civilizată care propune ceva și că, deci, e vorba despre negocieri. În plus, presunții exercitate de Germania și Italia prin ambasadorii lor la București (Fabritius și respectiv Ghigiu) au determinat decizia Consiliului de Coroană: acceptarea tratatelor cu URSS. Dar Stalin numai la negocierii nu se gândește și Molotov adresează României un al doilea ultimatum, în care îi scapă și un adevar: în cazul când România respinge ultimatumul, „trupele sovietice vor ocupa Basarabia și nordul Bucovinei”.

Al doilea Consiliu de Coroană

A avut loc în aceași zi la orele 21. Vom consemna două citate din însemnările lui Carol al II-lea:

„Am ieșit din el (din Consiliu) amărât și dezgustat. Totuși acei care făceau pe eroii la prânz s-au dezumflat. Numai 6 din cei 26 prezinenți au fost pentru rezistență. Numele lor merită să fie înscrise cu litere de aur în cartea demnității românești: Nicolae Iorga, Victor Iamandi, Silviu Dragomir, Traian Pop, Ștefan Clobanu, Ernest Urdăreanu... și, bineînteleș, însuși regale (fără drept de vot).

Al doilea citat din care, de asemenea, rezultă dezbatările consilului: „Au fost impresionați de sfaturile care ne-au venit de pe graniță (...). Unii au propus rezistență și pe urmă cu cedat. Ar fi fost cel puțin un gest”.

Comparății

Cu mai puțin de un an în urmă, Polonia a luptat. Si Finlanda! O lună, o săptămână, o oră de rezistență împotriva agresorului ar fi fost suficiente ca să nu avem obrazul patat de rușine.

Se poate presupune că în cazul când am fi opus o căt de mică rezistență agresorului stalinist nu ar mai fi survenit nici dictatul de la Viena, din 20 august 1940, prin care ni se răpea și nordul Ardealului,

Hitler se și enervase pentru noua pretensiune sovietică asupra nordului Bucovinei, nestipulată în înțelegerile secrete germano-sovietice. Probabil, Germania ar fi ocupat România. Altfel pierdea atât țările să și produsele alimentare românești de care avea nevoie.

Posteritatea va juudeca mai bine, și, ne va juudeca.

Urmare firescă a Pactului Molotov-Ribbentrop, Basarabia, nordul Bucovinei și Ținutul Hertel au fost răpite României și anexate la URSS.

Alexandru CHIRIAC

O amintire îmi flutura gândurile

A fost încenare sau puci? Judecând după afirmațiile oficiale ar fi fost un puci (contra)revoluționar. Eu nu știu să deosebesc în acest caz cele două cuvinte. Din această cauză sunt tentat să șunesc cele două cuvinte „încenare” și „puci” prin originea lor comună.

Aștept, nu știu cum a fost înconjurată Piața Universității încă din dimineață, de platforme-transporte, autobuze fără benzină în rezervor - deci au fost remorcate - ca și microbuzul ce a ars în mijlocul pieței pe la orele 17,00, tot fără benzină în rezervor.

Deci au fost folosite de oficialități ca să ardă - poate nici ca manta roșie în fața taurului - ci combustibil incriminator.

Poliția formată din oameni tineri statea ascunsă în diverse cotloane, cum este cel din jurul bisericii din spatele spitalului Colțea. Această poliție n-a intervenit atunci când s-a dat foc vehiculelor părăsite (ar fi interesant să se cunoască starea lor din evidențele de inventar). Toată poliția a fost absentă. De ce?

O amintire îmi mai flutura gândurile. Cum a luat foc etajul superior de la Poliția Capitalei doar ca o insulă?

De altfel strada era plină de „gură-cască”, participanți pasivi la activitatea unor apucări ce nu pot fi identificați cu cei care aproape două luni ocupaseră Piața Universității.

Nu s-a comunicat nici azi dacă s-a identificat cu cei ridicați din piață. De altfel, cum puteau fi identifici cu cei care fuseseră ridicați la orele 6,00 din corturi?

Ascunse sunt căile Domnului dar...

S. Drum

Sfintii Apostoli Petru și Pavel

- 29 iunie -

Dupa coborârea Sf. Duh și întemeierea Bisericii creștine, misiunea răspândirii Evangeliei până la marginile lumii a revenit Sfintilor Apostoli. Într-același, în chip neobișnuit s-a afirmat Sfintii Petru și Pavel, culme ale înțelepciunii și culturii într-o simbioză menită să înnoască lumea. Activitatea și viața lor e ilustrată în Sfânta Scriptură, în scrierile Sfintilor părinți sau ale marilor teologi. Ne propunem acum să reliefăm doar momente și aspecte ce merită să pună stăpânire pe susținutul și memoria oricărui creștin.

Sf. Apostol Petru, cel mai în vîrstă din cei doi prezece, nu se prezintă drept o culme a înțelepciunii, spiritului de sacrificiu, ca cel mai prezent în viața lui Iisus. Când Mântuitorul î-a zis „te ești Petru și Eu pe această pietră voi zidi Biserica mea”, l-a definit ca temelie a Bisericii Lui Hristos. Faptul că Iisus a intrat, din proprie dorință, în casa lui Petru și a găsit pe soacra acestuia bolnavă, dar a vindecat-o când s-a atins de mâna ei, confirmă că mântuitorul era foarte apropiat și atașat de vrednicul său ucenic. Fiind totuși om, Petru a marcat și unele slabiciuni omenești. În timpul judecării lui Iisus, vădindu-l slugile că este cu El, Petru s-a lepădat de trei ori declarând că nu-l cunoaște. După a treia lepădare, a căntat cocșul, iar Petru și-a amintit de cuvintele lui Iisus. A ieșit afară și a plâns cu amar. Fiind totuși Petru a fost, și în acele momente, cel mai prezent în viața Domnului său. Ceilalți ucenici s-au ascuns de frica iudeilor, confirmând cuvintele lui Iisus rostită pe Muntele Măslinilor, „voi toti vă veți sminti de Mine” (Marcu 14,27). Atunci reacția lui Petru a fost promptă: „chiar dacă toți se vor sminti într-un tine, eu nu (mai voi sminti)”. În totuși, firea omenească și-a spus cunoștantul, prin cele trei lepădări. Însă calitatele și virtuțile lui nu puteau fi umbrate. Noi aflăm că Sf. Apostol Petru era atât de înzestrat cu virtuți, încât Însuși Tatăl Cel din ceruri i-a descoperit lui, personal, că Iisus este Fiul Său. Aceasta e confirmată și de alte exemple. Astfel, când Iisus l-a întrebat pe treia oară pe Petru, „Mă iubești tu pe Mine?”, uceniciul i-a răspuns: „Doamne, Tu toate le știi! Tu știi că Te iubesc”. Afirmația categorică „Tu toate le știi!” ne dezvăluie că de convins era uceniciul că Iisus este Dumnezeu-Fiul, căci numai singurul Dumnezeu toate le știe, ca atoateștiutor. Petru este singura făptură căreia Dumnezeu-Fiul îl-a încredințat „cheile împărăției cerurilor”, ca taină a

cunoașterii celor creștini, taină ca ceea ce face pe pământ să fie recunoscut și în cer. Cu această putere, Petru a făcut și celelalte minuni.

Sfântul Apostol Pavel este primul, și până acum singurul, care s-a ridicat la desăvârșirea cunoașterii, explicitării și propădării cuvântului Evangeliei la neamuri din Asia Mică și din Europa. În ambele părți geografice a determinat apariția unor întîniri și profunde comunități creștine, înfrântând cele mai grave neplăceri și suferințe. A suferit în temniță, în bătăi, deseori în pragul morții, în frig, în secetă, purturi, foame, lipsă de haine, pericol de păgâni, de furtoni pe mare, unde de trei ori s-a distrus vasul cu care naviga, în primejdii de la neamul meu (2 Cor. 11, 23-27). Ultimale cuvinte sunt însăpământătoare și din punct de vedere moral. Neamul său propriu îl ură, îl urmărește pretutindeni vrând să-l omoare pentru că se facuse creștin și urma învățătură lui Hristos. Sf. Apostol Pavel, dispunând de o vastă cultura elină și de un dar desăvârșit în propădăuire, a delimitat, pe înțelesul tuturor, cauzele faptelelor bune de cauzele celor rele: „Nu fac binele pe care îl voiesc, ci răul pe care nu-l voiesc. Iar dacă fac ceea ce nu voiesc, nu eu fac aceasta, ci diavolul care este în mine”. „Eu văd în măduările mele (în corpul meu) o lege care luptă împotriva legii mintii mele (a voinței mele)”. „Cu mintea mea slujesc legii lui Dumnezeu, iar cu trupul, legii păcatului” (Romani 7, 19-23-25). Asadar, dacă

voiți să deveniți ceva nou, „să vă schimbați prin înnoirea mintii”, căci ea este depozitara și declansatoarea virtuților creștine. Însă „tu, care înveță pe altul, pe tine nu te înveță”. Pavel, imens depozitar de cultură creștină și elină, simțea nevoie să se învățească mereu cu noi cunoștințe, dar cerea ca oricine propădăuiese să se învețe și pe el însuși, chiar mai întâi pe el. Prin propădăuirea sa de profundă cunoaștere a învățăturii lui Hristos, de vastă înțelegere și interpretare a virtuților și normelor ce stau la baza creștinătății. Sf. Apostol Pavel a adus lumină creștină în toată Asia Mică și în Europa, inclusiv Roma, unde a lucrat într-o domnul peste 2 ani. Pentru binele cel-făceau omenirii, în rândul căreia, chiar sub cele mai cumplite persecuții, Evanghelia cucerea poporului întregi, cei doi Apostoli au fost execuțiați la Roma, la 29 iunie anul 67, sub presinea împăratului Nero. Azi, noi, credincioșii, ne adunăm în biserică rugând pe cei doi sfinti mari Apostoli ai lui Hristos, Petru și Pavel, să mijloacească la Bunul Dumnezeu pentru liniste, bună conștiință, luminarea mintii noastre și ieșirea din radul suferințelor în care ne zbatem.

Pretul Icomon Stavrof Pavel ZUZU,
Parohul Bisericii Domnita Bălașa București

Sfintii părinți

Sfintele Paște. Aflându-se, probabil, sub o inspirație diavolescă, părintele Vișan Ilie a exclamat în fața enoriașilor săi că „Domnul Iliescu este trimisul lui Dumnezeu”, afirmație care, în afara faptului că este o blasphemie, este de-a dreptul hilară. Căci, cel ce s-a declarat, în față intregii națiuni, un „liber cugetător”, ex-propagandist ateist și ex-persecutorul zelos al drept-credinciosilor români, pe vremea „Pol-Pot”-ului nostru, acesta nu poate fi în nici un caz „trimisul lui Dumnezeu”, ci cel mult, poate trimisul lui Antihrist.

De fapt, nu e prima dată când părintele Ilie se abate de la „calea cea dreaptă”, confundând sală de sedințe a Consiliului local când cu sediul PDSR, când cu parohia, când cu „sălaşul lui Bachus”. Adeșorii, în plină sedință de consiliu, „preafericulit” folosește citate apocrife, expresii liturgice („Să

luăm amintele”) sau, pur și simplu, relatează, cu multă pioenie, anecdotă culese, probabil, din „Biblia hazlie”. În atricoul trei al Decalogului se spune: „Să nu iezi numele Domnului tau în deșert, că nu va lăsa Domnul nepeședepis pe cel ce ia în deșert numele Lui”. Asadar, „Să luăm amintire, părinte!“ Apropo! Cu ocazia confișrii orașului Roșiorii de Vede, drept municipiu, popa Ilie, după obștedantă sfestanie, a simțit nevoie creștinească de a-l „îmânia“ pe premierul N. Văcăroiu, botezându-l „părintele nostru, al tuturor“, ceea ce a produs hilaritate. Popa Ilie nu e lipsit, astăzi, de un anume haz apostolic. Bărbierindu-se reciproc, cei doi „aleși ai Domnului“ ne-au readus aminte că până la Dumnezeu te mărișcă „sfintii părinți“: Ilie, Nicolae și, cu voia dumneavastră, ultimul pe listă... „sfântul“ Ion!

Romulus SĂLĂGEAN

În actualul tablou al presei de prim rang din țara noastră, ziarul „DREPTATEA” se înscrie cu un istoric glorios, încărcat de jertfe și suferințe toamă pentru că a fost și este vocea politică a PNȚCD.

În dec. 1989, ieșind din ilegalitate, din pușcării și din lagărele de exterminare, PNȚ și-a adăugat la titulatura sa termenii „creștin și democrat”, completându-și sigla în PNȚCD. Firește, nu pentru că PNȚ ar fi îmbrăcat haina vreunei confesii anume. Niciodată pentru motivul că acești termeni sunt o amprentă actuală europeană specifică unor partide anticomuniste, antitotalităre, nesocialiste. Și cu toate că a ieșit din ilegalitate încă în dec. 1989, „Dreptatea” nu a încațat să fie victimă presiunii, a diversiunii și ghilotinei de inspirație KGB-isto-moscovită în spiritul luptei de clasă. S-a mers până la a fi bătăi, mutilați, chiar asasinați citorii săi de către echipe conspirativ alcătuite și întreținute mai ales prin satele Moldovei și ale Munteniei. Asemenea prigoană nu e motivată de partizanat religios, ci exclusiv de forță și moralitatea ținutei politice. Este adevărat că în unele momente ziarul a încațat să satisfacă insistențele unor militanți confesionaliști. Dar pentru că s-a constatat că unii dintre acești nu-și pot zăgăzu instințele sectare agresive, ziarul a adoptat calea evitării spiritelor fracționiste impulsive și s-a limitat la destinul său fundamental, cauza social-politică de care

Opiniile ne călăuzesc sau le călăuzim?

avem nevoie ca de aer. Bineînțeles, unii cititori, dominați de porniri subiective, n-au încațat să insiste să li se ofere pagina creștină ca ring de box interconfesional, punând patimile personale sau de grup deasupra comandanțelor naționale supreme.

„Dreptatea” refuză a se implica în opiniuni malefic individualiste. Se cere cumva spațiu pentru prozeliti, miop intelectual, din Sectele a căror disparitate implică dezintegrarea unității naționale? Se cer pagini pentru sectele care se manifestă pe stradă în chip de carnaval atentând la valorile morale ale acestui neam? În asemenea caz, în ce constă respectul față de un ziar al luptelor și suferințelor naționale?

Amintesc fraților noștri că PNȚ s-a instituit în frunte cu Iuliu Maniu, greco-catolic, și Ion Mihalache, ortodox. Acești mari bărbați de stat, aceste inimi creștine, s-au dovedit cu desăvârșire străini oricărui controversă religioasă. Ei și-au respectat cu sfîntenie crezul religios intim. Ei au respectat cu sfîntenie opțiunile religioase ale celor din jurul lor. Ca urmare, nici actuala conducere a PNȚCD nu are nimic comun cu pasiunile belicoase ale unuia sau altuia care nu-și poate zăgăzu instințele fracționiste individuale sau de grup. Marele respect pentru marel creștin, Domnul Cornelius Coposu. Cuvinte care le semnă cu toții. Dar fară intenția de a și-l adjudeca cineva pe „marele creștin” în scopuri sectare. Domnul Cornelius Coposu, supraviețuitor al pușcărilor comuniste, erou al neamului încărcat de suferințe, bărbat de stat de dimensiune neegalată la noi în aceste vremuri, este, prin natura acestor atribute, și un mare creștin.

Asadar, „DREPTATEA”, și PNȚCD al cărui susțin este, are destui dușmani în care mustește spiritul totalitarist de inspirație KGB-ist-moscovită. Nu este creștinete să fie asaltat ziarul cu capricii de către cei ce vor să iubească acest ziar și acest partid. Dimpotrivă, este creștinete să li se incorporeze cu fință și idealurile tot românul, punând mai presus de mofturile personale sau de grup, scopul promovării României între Statele de frunte ale Europei. (P.Z.)

Au fost sapte prezece

De trei ani încoace, spre sfârșit de stagiu, Festivalul de Teatru Atelier de la Sfântu Gheorghe oferă posibilitatea de evaluare a tentativelor întru afilarea unor noi modalități de lucru și de expresie în arta dramatică. La ediția recent încheiată au fost prezente 11 teatre din țară (inclusiv din Chișinău) și două trupe de peste hotare: Dream Team Szinház din Ungaria și Théâtre de la Vache Cruelle din Franța. Un minim apel la statistică indică faptul că în vreme ce reprezentările din străinătate au onorat în proporție de 100% conceptul de atelier, din totalul de 15 spectacole românești doar 50% pot fi încadrate cu bunăvoie în tema festivalului. În continuare, dacă dăm la o parte încercările nereușite și esecurile de proporții, ajungem să preferăm în locul calculelor procentuale numărul de degetele de la o mână, arhisuficiente pentru a soci ființărilor. Cum scopul nostru nu este exercițiul matematic în sine, am încercat să găsim o explicație a cauzelor care au generat aceste date. Astfel a ieșit în evidență varietatea răspunsurilor primite la solicitarea explicită a organizatorului, dl. Radu Macrini, directorul Teatrului „Andrei Mureșanu“ din Sf. Gheorghe și deci, o anume confuzie în înțelegerea termenului de atelier teatral. Mai mult chiar, prin comparație cu oferta externă, a apărut diferența specifică în ceea ce

privește însăși instituția teatrală, așa cum este ea înțeleasă aici și pe acela meridiană. Dacă în Franță, ca și în Ungaria, este posibilă existența unor teatru care își propun să investește și să dezvoile o anumită manieră artistică, la noi nu se poate vorbi încă de cădăt despre opțiunea unor creatori, nu despre o politică despotice teatrală și, în nici un caz, despre vreun teatru specializat.

Odată operate reductiile men-
tionate, să încercăm o trecere în
revistă a prezențelor remarcabile,
care nu au lipsit totuși și, în
contextul dat, a celor regizori ce se
afirmă în peisajul teatral românesc
ca scenariștori de formă nouă".

Cel mai potrivit început nu poate fi decât acela de a ne opri asupra unui debut regizorul semnat de un Tânăr actor de numai 22 de ani, dl. Bogdan Voicu, pe scena teatrului gazdă. În vizionarea sa, amarul Pic-nic pe câmpul de luptă al lui Arrabal devine un cosmicătorul în potriva singularității omului în dragoste, în frică, în eroism, în moarte. Ingeniozitatea utilizării spațiului de joc, valorificarea surprinzoatoare a trapelor căt și a adâncului de pe scenă, suport pentru schimbările rapide de registru, efectuate în bună stăpânire a planurilor create, precum și coregrafia care să apărăneze de asemenea și care îi permite să introducă un personaj oniric, o ideală nălucă, sunt numai căteva

dintre elementele strategiei adoptate. Primul pentru debut a răsplătit, totodată, și experimentul realizat de domnia sa la Centrul de Cultură „Arcuș“, experiment ce și-a propus să evidențieze „Structuri arhetipale în creație shakespeareană“. Spectacolul itinerant urmărește tema dragostei în piesele lui W. Shakespeare, găsindu-și pentru fiecare moment ale sau încadrare adecvată în spațiu extrem de oferătoare ale parcului și ale conacului, cât și o multitudine de forme de exprimare de la dans clasic și modern la improvizare sau pantomimă.

Inainte de a părăsi sfera iubirii, trebuie să consemnăm obiectivul mărturisit și atins de dl. Sandu Greco în spectacolul „Căsătorie cu de-a sila” de la Teatrul „Sătăricus” din Chișinău: „o simbioză a artei actorului propriu-zisă cu muzica, scenografia și coregrafia”. Domnia sa reușește prin antrenamente complexe să conducă actorii la performanțe notabile în zona baletului tematic și a mobilității corporale. Forța de sugestie a artei păpușarilor îl determină să apeleze la o marionetă ce îl individualizează cu pregnanță pe autorul piesei, J.-B. Moliere.

Miriam Cuibus și Dorin Done în spectacolul
„17 acte cu Piet Mondrian“ în regia
Horatiu Mihalu (T. Național din C.)

În acest domeniu însă, dl. Ion Mânzatu obține maximum de efect, lucrând „Tinerete fără bătrânețe” la Teatrul de Marionete din Arad. Adaptarea sa după basmul lui Petru Ispirescu vorbește în puține cuvinte și într-un timp extrem de condensat despre lumea reală și cea ideală, despre drumul spre esențe. Impulsul emoțional deosebit de puternic se datorează unei rigori desăvârșite a fiecărei apariții, fie ea mască, păpușă, actor sau a rezolvărilor în plan scenografic, muzical sau al iluminării scenei.

Dar aprecierea unanimă și fost obținută de creația de excepție a doi Horăi Mihaiu, „17 Acte cu Piet Monian”, materializată de altfel în ordarea premiului pentru cel mai bun spectacol și al celui pentru originalitate. Originalitatea absolută a mersului artistic de la Naționalul din Cluj a fost dublată de realizările finale, lăuntrită din toate comparaționalele, căci eseul vizual construit de domnia sa se sprijină într-o vală măsură pe cele 17 subtexte urmărite de dl. Ovidiu Pecean, ilustrându-muzical aleasă de dl. Virgil Mihaiu sau light-design-ul lui Daniel Moldovan. Desigur, „eroul principal” rămâne copacul pictat de lui olandez - un întreg univers chis în dreptunghiul de pânză, încolo de cuvânt, în dialog cu vînduri, de stări și de sentimente, debăunata bogăție a acestei lumini cere descooperită solicită însă să fie în un mod inedit de înțelegeră ceea ce înțeleagă publicul teatral, la care numai actorii rafinamentul și inteligența doamnelor Miriam Cuibus sau a dlor Cornelia Ileanu, Dorin Andone și Petru Cioiu ajung. Simpla enumerare a tuturor celor implicați în succesiunea spectacolului trasează jalona unei posibile trupe ce ar putea să exploreze pe mai departe aceeași cǎrǎm al generozității cuvântului prostit, intrupat în sugestie, estetică, muzicală sau coloristică.

Dacă încă nu putem speră la teatre cu acest specific, să le dorim cel puțin ca obligațiile unui teatru de repertoriu, cum este Naționalul clujean, să le îngăduie să persevereze pe drumul deschis.

Anca ROTESCU

„Dialog în oglindă“ *)

marcel uluitu

(stîmfică), a naturii, iar această cunoaștere l-a dus la o pierdere a sinelui pe care îl căută neobosit. Fiecare schită are un personaj, de cele mai multe ori narratorul însuși, nemulțumit fie de alcătuirea lumii oamenilor, fie de starea ei, fie chiar de el însuși. „Să unde se refugiază el? În natură, singur. Oamenii l-au nemulțumit și atunci se refugiază în natură, pe care o descrie cu talentul unui pictor. El fugă în natură, se refugiază în ea. Natură este precum o acuarelă. Adică distinctă de el, care și om până la capăt. Narratorul nu este un panteist care și dorește o topire în natură. El este, precum spune Sfânta Scriptură, împăratul lumii create de Dumnezeu pentru a o împărați. În același timp, dezamăgirile sale nu sunt față de indivizi. El fugă de oamenii instruiți în tovărășia agrară. Individul este om și merită să își acorde toată atenția (copilul meu) ca medic. De aceea, oamenii când sunt mulți sunt indistincții. Dinspre ei se aud voci, hăluiri, vaete, zumzete.

Proba lui Marcel Uluitu este în același timp fantastică, populată de plăsmuirile ființei văduvite de care aminteam și pe care el (naratorul) o caută cu încăpătânare. Uneori pare că o găsește după care o pierde iar. Deși sărgul său este puțin difuz, autorul nu este

Fotoliul cititorului

Rutină sau în luptă cu viață. Dar poate cea mai mare putere de convingere a lui M. Uluitu este că el nu scrie ca un profesionist, care vrea cu orice preț să-și convingă cititorul. și acest lucru se simte, fără ca scrisatura sa să se poticească sau să se fărâme ca la un amator. M. Uluitu, deși nu este un profesionist, nu cade în păcatul veleităriului sau al grafomanului. și cine ar putea bănuia că semnatarul celor 23 de plachete este un serios și foarte prețios om de știință, autor a multe, savante și complicate tratate de știință medicală dacă n-ar fi prefața lui Ion Potopin. Dar el, autorul, nu vrea altceva decât să fie sincer. Atât

Dan BĂNICĂ-ANASTASIAN

^{*)} Marcel Uluitu, *Dialog în oglindă*, Ed. „Atheneum“ Bucureşti, 1994.

Petre Oprea: „Contact cu Arta“

Profesorul Petre Oprea este, în domeniul culturii în general, și în cel al artelor plastice, în special, un nume bine cunoscut și apreciat. Încă din primul an de studenție, sprijinat de academicianul prof. Gh. Oprescu, directorul Institutului de Istoria Artei, a izbutit să pătrundă în această lume fascinantă pe care, timp de o viață să-a străduit să-o slujească cu devotament și demnitate. Primul pas de (alcătuitor de fișe) este reținut cu umor, profesorul l-a invitat să vadă Colecția „Gh. Oprescu” și l-a supus unui chestionar din varii domenii ale culturii. După un interogatoriu distant - serie autorul - s-a ajuns la o discuție profesională ca între vecini cunoștiți”, mai aledui după ce i-a relatat profesorului cum a făcut primii pași în universul muzicii: tatăl său obisnuia să-l pedepsească silindu-l să ascute la căști concerte sinfonice... Si, iata așa, din pedeapsă în pedeapsă, s-a îndragostit de muzică, uimindu-și părtele cu „autopedepsile” pe care și le administra din ce în ce mai des.

Pornind de la convingerea că în viață totul este să fi cinsit și sincer, cu tine însuți și cu celulărg pentru a te simți util societății și ferindu-se ca de foc să se amestecă în „jungla artistică” în care oamenii de mare talent și sensibilitate cad, uneori, în regreteabile intrigă, sau să se abată în aprecieri de la „dreapta judecată”, în „Contact cu Artă” - primul volum din ciclul „În preajma artelor”, Petre Oprea consemnează principalele evenimente din universul artelor plastice în perioada 12.XI.1950 - 18.XII.1956, anii în care politica de partid și realismul socialist leova puternic în temeiurile culturii naționale. Când constiunțele rezistau și pasiv se aplicau măsuri de intimidare de natură să pună sub semnul întrebării până și resursele trafului zilnic. Acuzațiile de anarhism, formalism, cosmopolitism etc. împingeau pe mulți artiști în cumpliți ani de nesiguranță și teroare (Cornel Medrea și Cornelius Baba). Se apela și la pușcărie sau lagăre de concentrare. Teroarea era în floare. În paralel, funcționa și un diabolic sistem de atragere cu recompense grase a lucrărilor comandate (25.000 lei „Arestarea lui Fonagy”; 30.000 lei „V. I. Lenin la cel de-al VII-lea Congres al PGUS”; 18.000 lei „Boțogăia apelor noastre” etc - în condiții în care un salariu mediu era de 500 lei).

Nici experiență și nici expozițiile sovietice nu au ajutat și nu convingea deoarece era vizibilă „ pierdere totală din vedere a calității artistice”. În plus, „admirarea pentru realismul socialist a scăzut chiar și la fanatici: pictura sovietică place, răspunde exigentelor ideologice, dar nu cucereste sentimentele...”

Filă după filă, ne întâlnim cu nume de mari artiști precum Pallady, Steriadi, Medrea, Baba, Ciucrencu, Bărăscu, Ghiță sau de mari istorici și critici precum Oprescu, Teodora Voinescu, Cormăneșcu, Frunzetti. Des și cu vădită prețuire este pomenit fostul asistent universitar și, mai târziu coleg în cercetare Marin Nicolau Colfin. Cartea oferă profesionistilor numeroase aprecieri de valoare, date și informații de la sursă, multe inedite, iar cititorilor interesanți de artă, pe lângă substanțiale informații și aprecieri, au parte de un sir de "legende" și "exotism" din lumea celebrităților cu ajutorul sintagmelor: "se zvonește", "se aude" etc., fără ca

autorul cărtii să se pronunțe. Știe de la Eminescu (Scrisoarea I) că aceste relații sunt „Într-un mod legate de o mână de pământ”. În schimb, vor fi bine dispuși de omului în față al autorului: „cică niște maestri și plătăseseră grăs modelele feminine doar doar vor întineri”; războiul de frig, pictorul profesor Artachino (care l-a cunoscut îndeajuns pe Luchian) și autorul s-au văzut nevoit să se încălzească și pe dinăuntru la bogedă din colți; un conferențiar a susținut în incheierea căreia Leonardo da Vinci „s-ar fi simțit foarte bine și în România și ca în rai în URSS”-ul anilor '52, iar „Schileru se jura pe totuși dumnezeaschă, și pe cel ortodox, și pe cel mozaic”.

„Contact cu Arta” se recomandă pe sine atât pentru valoarea ei științifică cât și pentru stilul alert, cu alese calități literare.

prof. M. A.

**Limba noastră - i
limbă sfântă!**

Cuvinte neterminate

Dacă o celebre SIMFONIE a rămas neterminată din motive obiective (independente de voință autorului), unele CUVINTE rămân neterminate (păstrând, evident, proporțiile) din motive că se poate de subiective, autori lor aspirând, probabil și ei, la o anumită celebritate... în domeniul limbii române. Această celebritate se asemănă, însă, mai degrabă cu cea a lui LUCIFER, a căruia perseverență în a face numai reale este... diabolică și la propria și la figurat! Sub influența limbii engleze (iarăși această limbă), „campionii relelor”... exprimări (destul de multă) au deprins prostul obicei de a folosi formele nearticulate ale unor substantive ce denumește profesii, funcții, grade, titluri etc, chiar și în situațiile în care articolul hotărât este OBLIGATORIU, fiind impus de normele și specificul limbii române. Să, după cum am mai spus de atâtea ori, cei mai perseverenți în a se exprima prin CUVINTE NETERMINATE sunt cronicii de la RADIO-TV, care ar trebui, de urgență, să mai pună mâna pe carte! Iată cum se exprimă unii (în paranteză, variantele corecte):

-La sesiune a luat parte și ACADEMICIAN Ștefan MILCU (DOMNUL ACADEMICIAN sau ACADEMICIANUL Ștefan MILCU);

-La „Sfatul medicului“

-Dupa cum precizeaza INGINER Vasile MANOLE (DOMNUL INGINER sau INCINERUL V. I. MANOLE),

-Cuvântul introductiv îl va rosti PROFESOR UNIVERSITAR George PASCU (DOMNIUL PROFESOR UNIVERSITAR cu PROFESSIONUL: INGINER SAVANT).

În încheiere, un exemplu în care crainica a citit: Invitatul nostru este soțul Mărgăritărești.

În schimb, un exemplu în care cronică a citit: „Invitatul nostru este **șeful** Marele Stat Major General, colonel Dumitru CIOFLINA” - informație de două ori INEXACTĂ, căci Statul Major este doar „Mare”, iar d-l Dumitru CIOFLINA este general-colonel! Si ce usor se poate evita această greșeală, printre formulare în spiritul limbii române.

„Invitatul nostru este DOMNUL GENERAL-COLONEL Dumitru CIOFLINA, **șeful** Statului Major”!

...SIMFONIA rămasă NETERMINATĂ prin dispariția (fizică) a autorului ei, a devenit NEMURITOARE (ca și întreaga sa operă). CUVINTELE... NETERMINATE, însă, nu pot rămâne așa, pe de o parte pentru că autorii lor mai au încă mult de trăit, iar pe de altă parte, pentru că „opera” lor n-are nici o sansă de a deveni nemuritoare... Prof. Gh. CONTRAN

Prof. Gh. CONSTANTIN

Carnet plastic

Constantin Lucaci
- făurăr de frumos în inox

I ncă Tânără, dacă ținem seama de începuturile ei apropiate în timp, dar foarte cunoșcută, dacă avem în vedere numărul de expoziții pe care le-a găzduit și, mai adăugați, calitatea lor artistică, Galeria de Artă din str. J.L. Calderon nr. 31 din București (fostă Alexandru Sahia) prezintă în generoasele sale spații expoziția personală de sculptură și de desen a domnului Constantin Lucaci - unul dintre cei mai importanți artiști plastici contemporani, senior cu un foarte bogat palmares profesional, înconjurat de stima și încrederea

(după ei singura formă de artă), cristalizată într-un desen sau în lut modelat, de realizarea-execuția ei în material durabil (ghips, cioplit în piatră sau în lemn etc), operație pe care o socotește doar simplă meserie, pălesc, rămân fără argumente, fără respirație.

Creatorul unor faimoase compozиții-monumentale în inox (vezi "fântânile" din Constanța, Turnu-Sovierin etc) atinge, și în acest domeniu, perfecțunea. Nu numai ideile, ci și transpunerea lor în oțel inoxidabil tin de marea artă: nici

Creatorul unor faimoase com-

pozitii-monumente în inox (vezi „Sântâniile” din Constanța, Turnul Severin etc) atinge, și în acest domeniu, perfecțiunea. Nu numai ideile, ci și transpunerea lor în oțel inoxidabil și de marea artă: nici urmă de sudură, denivelări, încrăpături, polizare etc, totul este perfect.

Abstracție prin vizuiere și realizare - căci vizează esențele - "formele" (veritabile compoziții în inox) așezate pe piedestale sunt în așa fel distribuite, încât să poată fi studiate - și să placă - indiferent de locul în care se află privitorul. În cazul monumentelor destinate înbinalării unor spații libere, cerința de-a impresiona și de a-i sugera iubitorului de frumos emoții estetice este o cerință majoră, obligatorie. Cele mai multe dintre compozițiile sale în inox prezente în expoziția de care ne ocupăm (toate, la nevoie, pot fi mărite în funcție de condițiile ambientale concrete) vizează zborul, înălțarea, izbucnirea, eliberarea, victoria, sunt dinamice. Înaltele, descoperim "însemne" și "universuri" care vizează materializări și cristalizări ale unor idei sau simboluri mai aproape de lumea noastră cea de toate zilele: pasăre, ou, aspirație, iubire, geneză, chiar brose".

În toate creațiile sale, sculptorul, dovedind o viață fantezie și un înalt profesionalism, imaginează lumi și stări cu mare putere de vibrație. Dacă la toate acestea se adaugă finețea lucrăturii, ne putem explica sentimentele de admirare ale publicului. Se știe că un lucru bine gândit și perfect executat, menit să ne înfrumusețeze existența, este întotdeauna un prilej de bucurie, de satisfacție spirituală.

Înalta școală, harul, setea de perfecționare și autodepășire, munca stăruitoare și capacitatea de-a uni „slova de foc” cu „slova făurită” sunt vizibile și în suita de desene care acoperă, în nobilându-i, pereteii galeriei. Mâna se dovedește sigură, ochiul precis, linile, curbele și umbrele viguroase: perspectiva planurilor, intersecțiile și părțile sugerează impresionant întregul gândit și apoi reprezentat pe hârtie. Totul pare vis și geometrie. Reprezentativ și sine, în ciuda monocromiei (sunt lucrate numai în cărbune sau numai în creion) desenele ne dovedesc că maestrul, la fel ca Liviu Rebreanu, stăruiește asupra planului, că nu „pășește” mai departe până nu „vede” și „stie” exact ce dorește să zâmbească. Nici nu s-ar putea în alt chip inoxul prost tăiat „e bun pierdut”... Dar despre acesteia și multe altele vă puteți convinge personal păsindu-va pragul galeriei care ne amintește cîstindul-l, pe primul ziarist francez căuzat într-o zi din zilele fierbinței al Revoluției din Decembrie 1989.

June 1989.

Lumea în transfocator

♦ „Jirinovski – Limonadă”

Invitat la un dialog „în direct” la televiziunea rusă, Vladimir Jirinovski l-a avut ca preopinie pe Boris Nemțov, guvernatorul provinciei Nijni Novgorod. Vadimul moscovit, care s-a lăudat în revista „Playboy” ca a avut peste două sute de femei, nu i-a convenit supozitia lui Nemțov că măcar una din ele l-ar fi cadorisit cu un sifilis. În culmea furiei, Jirinovski l-a aruncat paharul cu limonadă în față, rămânând, o clipă perplex, atunci când i s-a răspuns cu aceeași monedă. Întreruperea bruscă a emisiunii l-a lăsat pe Jirinovski înjurând și azvărind pahare goale spre Nemțov. Se pare că moderatorul „dialogului”, Aleksandr Liubimov, a recurs, în ceea ce urmă, la un „frapant” argument pugilistic pentru a-l calma.

♦ Saddam Hussein umbă pe jar încins

Batalionul de blindate „14 iulie”, unitate de elită a armatei irakiene supranumită „batalionul partidului Baas” (de guvernământ), a încercat o rebeliune anti-Saddam, fiind însă complet nimicit de forțe loiale președintelui de la Bagdad. Un simptom relevant îl constituie faptul că o parte importantă a populației a părut că susține rebeliunea. Un reprezentant al opoziției a afirmat chiar că „poporul irakian este pregătit acum pentru revoltă”.

♦ Alegerile locale nu au reabilitat stângă franceză

Pentru mulți observatori, cel de al doilea tur de scrutin al alegerilor locale din Franța putea însemna și o oarecare revansă a stângii după eșecul de la „prezidențiale”. Lucruri care nu s-a întâmplat. În schimb, s-a accentuat un alt fenomen, prevestit, într-o anumită măsură, de tendințele manifestate în primul tur: extrema dreaptă, reprezentată de Jean-Marie Le Pen (Frontul Național) și de prietenii acestuia, urcă în preferințele electoratului. Mai ales în sudul Franței, unde trei orașe importante, Toulon, Orange și Marignane, au ales candidații propusi de Frontul Național. Li se adaugă Nisa, al cărei nou primar este tot un amic al lui Le Pen. Acum, presa franceză se întrece în comentarii și titluri căt mai de efect, în timp ce analiștii politici caută explicația fenomenului.

♦ Unde se decide soarta Basarabiei?

Diminuată, prădată, în bună parte deprofesionalizată, armata a 14-a de ocupație din Transnistria a devenit o problemă mai degrabă politică decât militară. Fostul ei comandant, generalul Lebed, s-a văzut numai cu demisia aprobată, dar și scos din controalele armatei ruse, întrând, se pare, în politică.

Iar sosirea, într-o atmosferă mai degrabă agitată, a noului șef, a coincis în bună măsură cu o nouă manifestare tipică a Puterii de la Moscova. Boris Elțin modifică fără judecăție termenii acordului semnat între Republica Moldova și Federația Rusă cu privire la retragerea armatei a 14-a, declarând că rămânerea pe Nistru a unui detașament „de menținere a păcii” este ca și hotărâtă. Peste toate, Duma de Stat a Rusiei refuză să ratifice acordul susamintat, aprecind că retragerea armatei a 14-a ar contraveni intereselor Rusiei. Despre interesele Basarabiei, nici o vorbă.

Cât despre interesul României de a nu avea o armată de ocupație în coastă, parcă mai amintește de cineva?

♦ Socialismul învinge... cu orez capitalist

Tovarășul Kim Jong Il afirmă că socialismul este viitorul omenirii și că mișcarea socialistă mondială va triufla“ spune o notă adresată de Ambasada R. P. D. Coreene la București cotidianului „Adevărul“. Pe de altă parte, afișăm că dintr-un port sud-coreean a plecat vasul „Sea Apex“ cu un transport de orez, parte a unui ajutor de 150000 tone, destinat să mai potolească niște foamea nord-coreeneilor. Întrrebarea la care nu răspunde tovarășul Kim Jong Il este: cine va mai ajuta cu orez după ce socialismul va triufla peste tot în lume?

Gaullismul lui Jacques Chirac

Încredințându-i primul scaun al tării, electoratul francez a dovedit că, sătul de băjbâiala socialistă, a văzut în Jacques Chirac un demn succesor al generalului de Gaulle; adică un om politic hotărât să redea Franței fotoliul de orchestrelor cu care este obisnuită de secole.

Noul locatar de la Elysée și-a confirmat ascendența politică, din chiar prima lună a mandatului său. În fața unei lumi oarecum perplexe, Chirac a anunțat, fără să clichească, reluarea experiențelor nucleare în atolul Mururoa din Pacific. Prevăzând reacțiile adverse - care n-au fost puține - ori răspunzând criticiilor venite din toate părțile, președintele francez s-a pronouțat în repetate rânduri, rămânând neclintit în hotărârea sa.

Franța, a spus el, prin decizia din 1992 a fostului președinte Mitterrand de a institui un moratoriu asupra testelor nucleare, a luat o măsură pripită, contrarie intereselor sale. Întreruperea în acel moment a programului de actualizare a arsenaliului său atomic n-a făcut decât să adauge la rămânerea ei în urmă, în acest domeniu. Rămânerea în urmă firească dacă se ia în considerație faptul că Franța este intrată în clubul puterilor nucleare mai târziu decât Statele Unite, Marea Britanie și Rusia (URSS). Toate, tări care n-au socotit oportun să sistzeze experiențele decât după ce și-au văzut caii-n căruță, adică după ce programele lor au fost îndeplinite. Mai mult, Washington

nul și Londra dispun, în prezent, de tehnica super-sofisticată necesară continuării cercetărilor cu ajutorul simulațoarelor, tehnică deocamdată absentă din laboratoarele franceze.

Ori, marea putere care este Franța, nu poate accepta înarmarea nucleară ca pe o cursă de vitează, în care cel ce ajunge primul să aibă și dreptul de a trage ușa după el. Franța reprezintă prea mult în Europa și în lume ca să nu participe cu șanse intacte la masa negocierilor pentru încheierea Tratatului de interzicere a experiențelor atomice. Spre a primi ceea ce interesele sale cer, Franța trebuie să aibă ce oferi în schimb. De astă ea are nevoie de încă opt teste lunare, după care urmează să se declare satisfăcută.

Fiind această decizie prima acțiune de anvergură a administrației Chirac, ea vine să schițeze, deja, conturul politicilor externe viitoare a Franței. Într-o concepție autentică gaullistă, Parisul se va strădui să creeze de partea aceasta a Atlanticului o contraponere valabilă a Statelor Unite, tinând a transforma Organizația Tratatului Atlanticului de Nord într-o construcție cu doi piloni de bază: SUA și Europa Occidentală în care Franța trebuie să aibă o poziție determinantă. Alături de o Mare Britanie care, lipsită de imperiul său mondial, manifestă o tendință tot mai marcată de întoarcere spre sine și de a ignora a treburilor lumii, împăcată cu o Germanie puternică îngădătită de un Tratat de pace și de o constituție foarte limitativă în plan militar, Franța își poate propune un asemenea obiectiv.

Rămâne de văzut, însă, în urma reluatării testelor nucleare, dacă Chirac și miniștrii săi vor putea face ca puternicele resențime manifestate de unii parteneri importanți ai Franței să se consume fără a-i lovi economia. O restrângere a pieței externe ar îngreuna indiscutabil una din sarcinile principale asumate de noul președinte în campania sa electorală: diminuarea somajului.

Un „Che Guevara” caucazian și o partidă de sah „made in Kremlin”

Lectia afgană n-a slujit prea mult Moscovei. Forțele ei armate au intrat din nou în impas, de data aceasta în viesparul cecen. O dilemă de tip Enăchiță Văcărescu („s-o tai, se strică/ s-o lasă mefrică... etc.”) se impunea: sau distrugerea totală a Ceceniei, cu inevitabilele ei consecințe, sau retragerea fără glorie dintr-un genocid zăpăuc. Șahistii de la Kremlin au găsit, până la urmă, se pare, un gambit original.

O trupă cecenă de comandă s-a dematerializat, probabil, în tabără generalului Dudaev, pentru a se rematerializa la două sute de kilometri de acolo, în orașul ruseș Budionnovsk. Rușii n-au văzut-o trecând. La Budionnovsk au trecut la un măcel general, ocupând un spital, luând peste o mie de ostașe și reclamând incetarea războiului odată cu retrag-

erea armatei ruse din mica republică caucaziană. Pentru ca totul să pară că mai real, combatantii ceceni și-au zis „smertnici” (un fel de kamikaze jurăți morți), iar Šamil Basaiev, comandantul lor, a fost prezentat ca un fel de „Che Guevara” local, dedicat luptei necruțătoare pentru libertate și imposibil de manevrat ori de convins. Prin perceptorii telefonice între premierul rus Cernomărdin și Basaiev, condimentate cu necazurile de rigoare, s-a

ajuns la singurul compromis salvator pentru obrazul Moscovei: eliberarea ostașilor după ce grupul cecen va fi ajuns în zona controlată de oamenii lui Dudaev și începerea de tratative pentru retragerea trupelor rusești. Aflat la reuniunea G7 de la Halifax, Boris Elțin putea

face figură de „victimă a terorismului cecen” scăpând de orice reproșuri. Iar armata rusă, cedând, chipurile, din rațiuni umanitare, unui sănătaj terorist, scăpa și ea cu fața curată.

Ipoteza, lansată de cotidianul francez „Le Monde”, stă destul de bine în picioare. Faptul că președintele Djohar Dudaev a negat orice implicare în acțiunea lui Basaiev (al treilea om în ierarhia cecenă) este irrelevant. Iar argumentul că în evenimentele de la Budionnovsk au murit o mulțime de ruși este mai mult decât retoric. El nu exclude complicitatea Kremlinului, ale cărui folose de pe urma incidentului sunt evidente. La urma urmei când și-a drăguțit Rusia carnele de tun?

Pagina realizată de Nicolae DELEANU

Restituirea imobilelor naționalizate, obiectiv prioritar al timișorenilor

Vineri, 16 iunie, dl deputat George Stănescu a avut o întrevedere la sediul Filialei Timiș a PNȚCD cu toți cei interesati pentru o legislație reparatoare față de Decret 92/1950.

Cu această ocazie domnul deputat Stănescu a prezentat spre cunoștință: Raportul asupra distribuirii de locuințe pentru parlamentari, membri ai Guvernului și pentru persoanele din aparatul Parlamentului, Guvernului și Președintelui în perioada 1990-1994, accentuând asupra lăptului că în acel material reiese că sunt demnitari care au primit și căte 3-4 locuințe, după placul lor și de aceea susțin cu vehemență menținerea efectelor naționalizării imobilelor. Acest decret, cum susține dânsul, este mistificat, deoarece era vorba initial de căteva proprietăți, pe număr și nume.

Ultimul proiect referitor la restituirea acestor imobile a fost al dlui Petre Ninosu și deși opozitia a făcut 154 de amendamente în Camera Deputaților nu s-a putut face nimic și la fel și în comisiile de mediere, unde Puterea în mecanismul nedemocratic creat, are majoritatea. Apărând numai niște rectificări de cosmetica și nu modificări de fond.

Parlamentari țăraniști în dialog cu țara și cu oamenii ei

Dacă s-ar întocmi un top național al nedreptăților și-al abuzurilor generale de aplicarea legii fondului funciar, Argeșul ar ocupa și el, din nefericire, locuri fruntașe. Căci există și în această parte de țară numeroase „zone fierbinți” ale nemulțumirii evasionalizate cu privire la birocrati, abuzurile și corupția de care dau dovadă, din plin, tocmai cei abilați să repare marea nedreptate a epocii comuniste: deposedarea țărănuilui român de pământul său. Cine are putința să străbată satele județului, aude strigătul tot mai disperat al celor ce așteaptă să li se redesc dreptul cuvenit asupra ogorului strămoșesc, dar așteaptă degeaba. Pentru că cea mai mare parte a primarilor argeșenii se preocupă preponderent de bunăstarea lor accelerată și-a acuzațiilor lor. Chiar dacă, pentru a-și însfătuire acest deziderat, incalcă grosolan legile țării și fac abuzuri mari în detrimentul celor ce, din naivitate, i-au ales. Singura speranță concretă a acestora din urmă mai rămâne parlamentarii Opoziției, la care vin cu jalbe tot mai numeroase, ori fi cheamă în mijlocul lor, spre a li se plângă cu disperare despre neleguiurile la care sunt supuși. Să pe care nici justiția nu le mai poate curma sau repară cum se cucine, căci carcația corupției are tentacule lungi...

Așa s-a întâmplat recent, când, dñii Sergiu Rizescu și Barbu Pătigoi, deputați PNȚCD de Argeș, au răspuns chemării sătenilor comunei Bascov, foarte revoltăți de modul defectuos în care se aplică legea nr. 18/1991 în localitatea lor. Din păcate, primarul Gheorghe Dorobanțu (figură cunoscută din presa locală) și ceilalți membri ai comisiei comunale desemnate pentru asta s-au ferit să dea ochii cu demnitarii țărănești, spre a nu fi obligați să răspundă potopului de acuze ale bascovenilor, fruță, pare-se în număr tot mai mare de drepturile lor funciare, în beneficiul nemeritat al unor potențați ai vremii. Impreună cu viceprimarul Gheorghe Stancu, cei doi parlamentari au încercat să asculte că mai multe dintre plângeri sătenilor profund revoltăți de imposibilitatea de a-și recăpăta pământul strămoșesc doar pentru că primarul nu vrea să-l dea. Ca și cum ar fi al lui și nu al lor. Sunt, în Bascov, oameni care au chiar hotărâri judecătoare ștevognitive, ce confințesc dreptul lor de proprietate, ca alegerile viitoare să nu mai aibă loc în vreo nefericită Dumimică a orbului.

Adrian SIMEANU

La 9 mai 1995 s-a prezentat în Parlament o declarație, caracterizând proiectul de lege ca o două naționalizare a caselor. Această declarație a fost un avertisment pentru chiriași că li se va garanta protecția lor, dar s-a atras atenția proprietarilor să nu accepte în nici-un fel

despăgubirile modice și în virtutea art. 21 din Constituție, după epuizarea tuturor căilor legale, să se adreseze Comitetului Juridic și Comitetului Drepturilor Omului din Consiliul European.

Dl deputat G. Stănescu a mai atras atenția asupra propagandei electorale à Puterii, care față de afirmație că vor fi despăgubiti proprietarii reportat la valoarea reală, fiind vorba de imobile și cu 7-8 apartamente, nu se vor putea plăti despăgubiri mai mari de 38 milioane lei. Statul nu are surse de plată.

Față de apropiata aplicare a legii de pretinsă restituire a imobilelor naționalizate, dl deputat G. Stănescu a propus o acțiune de centralizare cu date concrete a celor nedreptăți, cu propunerile de imbanătățire.

Această acțiune va avea un caracter de protecție socială iar Partidul Național Tărănesc Creștin Democrat o va susține cu vehemență prin Parlamentarii săi și toți factorii de răspundere ai Partidului.

A consensuat
Panait STĂNESCU-BELLU

**SORIN LEPŞA,
deputat PNȚCD
(Brașov):**

*„După absolvirea
școlilor, adolescentilor
din orfelinate nu li se
ofere decât... strada”*

Prezent la botezul a 26 orfani, de vîrstă între 18 și 23 ani, din casă de copii, dl. S. Lepș trage un semnal de alarmă cu privire la statutul lor social după închiderea studiilor școlare. Practic, nimeni nu se mai interesează de ei, sănsele lor de realizare profesională sunt reduse, cei mai mulți neavând nici acte de identitate și nici posibilitatea găsirii unei locuințe sau a unui loc de muncă.

**Domnul deputat
Sergiu Rizescu s-a adresat
primului ministru
Nicolae Văcăroiu**

Presa a semnalat de curând că, datorită unei administrații deficitare, ansamblul sculptural „C. Brâncuși” de la Tg. Jiu a început să se degradeze. „Prin cepuire la bază, că să se scurgă apa din ea, Coloana Infinitului a devenit Burlanul Celest, Masa Tăcerii arată că după chef”, trei dintre scaunele ei fiind sparte, iar pe sub „Piatra Sărătului” se trece cu camionul, afirmă ziarul Adevarul nr. 1566 din 18.05.1995, evidențind pe larg starea tot mai precară și mai îngrijorătoare a complexului monumental cu care marele artist de la Hobita a înzestrat municipiul gorjean, într-o perioadă fâimă universală. Iar muzeul „Brâncuși” 2^a stă mai mult închis. Situația prezentată de cotidianul bucureștean și nu numai se datorează lipsei pregnante de profesionalism și dezinteresul condamnabil al celor ce sunt plătiți să aibă

grijă, cu sfîrșenie, de acest patrimoniu cultural inestimabil, al urbei olteț și nu în ultimul rând Ministerului Culturii care folosește nejudicios fondurile alocate. Dacă cele relatate în ziar sunt adevărate, s-ar impune chiar o anchetă penală pentru stabilirea culpei celor implicați, căci protecția operelor brâncușiene este o cauză națională, asupra căreia Guvernul trebuie să vegheze cu strictețe.

Este și motivul pentru care adresez această interpelare Guvernului român, care are obligația să ia măsuri grabnice și eficiente pentru remedierea gravei stări de lucruri de la Târgu Jiu, să stabilească responsabilitățile necesare și să sancționeze drastic eventualii vinovați de comiterea unui asemenea sacrilegiu național. Altfel, nu-l merită pe marele artist...

Interview cu dl GHEORGHE LEPSA, deputat PNȚCD

Domnule deputat Sorin Lepșa, vă aflați în fața cititorilor publicației „Dreptatea”. Vă rog să le prezentați, pentru început, câteva date ale biografiei dvs.

M-am născut în vara anului 1957 (25 iunie), în satul Dejani, comuna Recea, județul Făgărașului. Clasele primare și gimnaziale le-am terminat în Făgăraș, la Liceul „Radu Negru”, iar clasele de liceu la Liceul „dr. Ioan Mesotă” (clasa specială de matematică). Am fost declarat admis la Universitatea din Brașov (1976). Facultatea de Electronică și am absolvit această facultate (1982) cu rezultate foarte bune. Într examenul de admitere și cursurile universitare, mi-am satisfăcut stagiul militar, la București. Pentru mine, armata a constituit o experiență cu totul și cu totul deosebită, deoarece am avut prilejul să constată valoarea și dimensiunea solidarității umane. Această adeverătură revelată mi-a fost prilejuită de tragicul eveniment din 4 martie 1977, când, militar fiind, am participat activ la acțiunile de salvare din centrul Capitalei. Faptul real că am fost citat prin ordin de front pentru trei vieți salvate, deși salvarea lor a însemnat pentru mine împlinirea sentimentului de fericire, este palid în comparație cu uriașa revârsare de prietenie și bunătate creștină ce caracteriza acele zile, în definitiv, triste.

Am crezut că această întâmplare este irepetabilă, dar am avut bucuria s-o revăd în 22 decembrie 1989. Din păcate, fiind bazate pe stări puternic emotionale, aceste manifestări sunt scurte și acum, ca și atunci, revenim la ceea ce ne-am învățat să numim, în mod eronat, „normal”.

După terminarea facultății am lucrat trei ani ca ingerer stagiar la Combinatul Chimic Făgăraș, iar din 1985 am revenit la Universitatea din Brașov, în cadrul Catedrei de Electrotehnica.

Cititorii noștri știu că sunteți deputat PNȚCD. Vă rugăm să ne spuneți câteva lucruri legate de partidul în care activați.

Revin asupra importanței deosebite pe care evenimentele tragice o au asupra destinului nostru. Bătăile pe care bunicul le-a încasat la Securitate în pricina ajutorului acordat partizanilor, povestite de părinți alături de alte și alte întâmplări de acest gen, m-au făcut să înțeleg, din fragedă tinerețe, sensul ascuns al cuvintelor folosite de comuniști. Am înțeles faptul că „bandit” nu are neapărat sensul din dicționare, ci poate fi considerat, într-o anumită conjurătură, un titlu de nobiletă. Acest lucru s-a dovedit cu deosebită pregnanță în primăvara lui 1990, când cuvântul „golan” a căpătat conotații surprinzătoare la nivel internațional (reamintesc autodeclararea regatului Eugen Ionescu ca „academician golan”).

Am beneficiat aşadar de o educație echilibrată, în spiritul moralei creștine și al respectării adevărului. Am avut prilejul să afiu lucruri ce nu puteau fi rostite în public, mi s-au deschis ochii asupra incompatibilității comunismului cu tradițiile neamului nostru și, în definitiv, cu natura umană. Au existat deci toate motivele ca în 1990 să mă înscriu în acest partid, despre care știam că a fost, este și va rămașe cel mai potrivit pentru renașterea acestei națiuni, cel mai apropiat conștiinței mele. În anul 1991 am devenit președinte al organizației județene Brașov. Am fost ales vicepreședinte al Consiliului Județean Brașov în anul 1992, funcție la care am renunțat odată cu alegerea mea ca deputat din partea Convenției Democrație. Am fost chestor al Camerei Deputaților în primele două versiuni ale actualei legislaturi.

Sunteți președinte al organizației județene și deputat al PNȚCD. Descrieți-ne pe scurt în ce constă activitatea dvs politică.

Mărturisesc cititorilor că sunt pasionat de politică și consider că asigurarea unui climat

politic „curat” și constructiv constituie primul pas important spre reconstrucția României. Din păcate, toate formațiunile politice afirmă în constructivitatea lor și minciuna conținută în discursul unora dintre ele (mă refer, evident, la partidele arcului guvernamental) duce la demonetizarea acestui cuvânt esențial, cum a dus la uzarea atâtă de cuvinte.

Am reușit să îmi construiesc un clasament al priorităților și m-am concentrat, pentru a fi cu adevărat eficient și a nu intra într-o cronică criză de timp, asupra următorelor trei direcții:

1. Organizare. Fără a minimiza importanța deosebite a acțiunilor conducerii centrale, am plecat de la ideea că puterea reală, benefică și specifică a fiecărui partid este o putere interioară: puterea dată de calitatea și numărul membrilor și simpatizanților săi, de baza sa

trebuie să servim electoratul și nu electoratul să ne servească pe noi și, ca atare, să întâlnescem și potențialii alegători la fiecare sfârșit de săptămână. Această activitate imi aduce, de asemenea, satisfacții deloc neglijabile, deoarece când să al unei comune 500 de persoane, începi să fi sigur că populația este din ce în ce mai multă în deplină cunoștință de cauză.

Sunteți o persoană foarte ocupată. Vă mai rămâne loc și pentru alte lucruri?

V-am spus că sunt pasionat de politică și cred că oamenii nu au, în general, posibilitatea de a face mai multe lucruri în același timp, la un nivel de performanță acceptabil. Aceasta este motivul pentru care mi-am suspendat activitatea de asistent la Universitate pe durata mandatului. Există în inimă un mic regret dar, vă repet, activitatea politică este, în acești ani, mult mai importantă. Este atât de importantă încât și sacrificiul quasitotalitățea timpului meu, prejudiciind (și de această dată regretul este mare) propria mea familie (soția și cei doi băieți de 6 și 8 ani). Din fericire am o familie minunată și dragostea ei este combustibilul care-mi permite să munesc 365 de zile pe an.

Sunteți unul dintre cei mai tineri parlamentari ai PNȚCD. Spuneți-ne către lucruri și despre tineretul partidului.

Am auzit și am citit prin diverse gazete bazaconia cu „lupta dintre generații” care ar măcina partidul. Este un subiect foarte apropiat unor „analisti politici” aserviți probabil unor forțe obscure și hrăniti cu informații (fără) de persoane hiperoglorioase, avide de putere, indiferent de prețul pe care trebuie să-l plătească.

Forța acestui partid (și este vorba de o forță foarte însemnată) este dată în egală măsură de seniorii partidului, dintre care mulți au suferit teroarea bolșevică, și de tineretul (în care, îmi cer scuze, mă aflu și eu) ce vrea să contribuie la renașterea ţării. Foarte mulți colegi mă întrebă de ce nu răspundem cu aceeași monedă persoanelor ce fac propria lor politică (murdară, zic eu) de denigrare a partidului din care au făcut parte. În primul rând ei constituie o cantitate neglijabilă (mai ales din punct de vedere calitativ dar și cantitativ – nu există 62 de demisiile la sediul PNȚCD), în al doilea rând metodelor lor sunt cu desăvârșire strâne comportamentul nostru, iar în al treilea rând, cel mai important, tinerii PNȚCD au lucruri mult mai importante de făcut, în vederea împlinirii telurilor noastre.

Ceea ce vă mai pot spune, este că tineretul PNȚCD se află la locul său, în inimă Partidului, muncind cu abnegare pentru transformarea în fapte a idealurilor martirilor din Decembrie 1989 și nu pentru câștigarea unei puteri iluzorii, dăunătoare tuturor.

În final, vă rog să adresați cititorilor către cuvinte.

Cititorilor le doresc sănătate și putere de muncă, le cer să aibă încredere în noi și să devină, în măsura posibilităților, agenți noștri electorali în comunitățile lor. Le făgădium să nu le înșelăm încrederea și să facem tot ce putem pentru a ne întâlni mai des, cu folos.

Mărturisesc pentru interviu și vă urez din partea mea, a publicației noastre și a cititorilor „La mulți ani” cu ocazia celor 38 de ani împliniți săptămâna aceasta.

Alexandru TARIUC